

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

14 юли 2022 година *

„Обжалване — Публична служба — Пенсия — Правилник за длъжностните лица на Европейския съюз — Член 20 от приложение VIII — Отпускане на наследствена пенсия — Преживял съпруг на бивше длъжностно лице с право на пенсия за осигурителен стаж — Брак, сключен след прекратяването на служебното правоотношение на това длъжностно лице — Условие за минимална продължителност на брака от пет години към момента на смъртта на длъжностното лице — Член 18 от приложение VIII — Брак, сключен преди прекратяването на служебното правоотношение на длъжностното лице — Условие за минимална продължителност на брака от само една година — Възражение за незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII — Харта на основните права на Европейския съюз — Член 20 — Принцип на равно третиране — Член 21, параграф 1 — Принцип на недопускане на дискриминация, основана на възраст — Член 52, параграф 1 — Липса на произволно или явно несъответстващо разграничение с оглед на преследваната от законодателя на Съюза цел“

По съединени дела C-116/21 P—C-118/21 P, C-138/21 P и C-139/21 P

с предмет пет жалби на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадени на 25 февруари 2021 г. по дела C-116/21 P—C-118/21 P и на 26 февруари 2021 г. по дела C-138/21 P и C-139/21 P,

Европейска комисия, представлявана от G. Gattinara, V. Mongin и B. Schima, в качеството на представители,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

VW, представлявана от N. de Montigny, avocate,

жалбоподател в първоинстанционното производство,

Европейски парламент, представляван от D. Boytha, J. Steele и J. Van Pottelberge,

Съвет на Европейския съюз, представляван от M. Alver, M. Bauer и R. Meyer,

встъпили страни в първоинстанционното производство (C-116/21 P),

и

* Език на производството: френски.

Европейска комисия, представлявана от G. Gattinara, B. Mongin и B. Schima,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

ВТ, с местожителство в Оверейсе (Белгия), представлявана от J.-N. Louis, avocat,

жалбоподател в първоинстанционното производство,

Европейски парламент, представляван от D. Boytha, J. Steele и J. Van Pottelberge,

Съвет на Европейския съюз, представляван от M. Alver и M. Bauer,

Association internationale des anciens de l'Union européenne (AIACE Internationale),
установена в Брюксел (Белгия), представлявана от N. Maes, advocaat, и J. Van Rossum, avocat,

встъпили страни в първоинстанционното производство (С-117/21 Р),

и

Европейска комисия, представлявана от G. Gattinara, B. Mongin и B. Schima,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

RN, с местожителство в [поверително] (Франция), представлявана от F. Moyses, avocat,

жалбоподател в първоинстанционното производство,

Европейски парламент, представляван от D. Boytha, J. Steele и J. Van Pottelberge,

встъпила страна в първоинстанционното производство (С-118/21 Р),

и

Съвет на Европейския съюз, представляван от M. Alver и M. Bauer,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

ВТ, с местожителство в Оверейсе, представлявана от J.-N. Louis, avocat,

жалбоподател в първоинстанционното производство,

Европейска комисия, представлявана от G. Gattinara, B. Mongin и B. Schima,

Европейски парламент, представляван от D. Boytha, J. Steele и J. Van Pottelberge,

Association internationale des anciens de l'Union européenne (AIACE Internationale),
установена в Брюксел, представлявана от N. Maes, advocaat, и J. Van Rossum, avocat,

встъпили страни в първоинстанционното производство (С-138/21 Р),

и

Съвет на Европейския съюз, представляван от M. Alver и M. Bauer, в качеството на
представители,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

VW, представлявана от N. de Montigny, avocate,

жалбоподател в първоинстанционното производство,

Европейска комисия, представлявана от G. Gattinara, B. Mongin и B. Schima, в качеството
на представители,

ответник в първоинстанционното производство,

Европейски парламент, представляван от D. Boytha, J. Steele и J. Van Pottelberge, в
качеството на представители,

встъпила страна в първоинстанционното производство (С-139/21 Р),

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: K. Jürimäe, председател на състав, N. Jääskinen, M. Safjan (докладчик),
N. Piçarra и M. Gavales, съдии,

генерален адвокат: A. Rantos,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде
разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 С жалбите си Европейската комисия и Съветът на Европейския съюз искат отмяна на решенията на Общия съд на Европейския съюз от 16 декември 2020 г., VW/Комисия (Т-243/18, непубликувано, ЕУ:Т:2020:619, наричано по-нататък „първото обжалвано съдебно решение“), и от 16 декември 2020 г., ВТ/Комисия (Т-315/19, непубликувано,

EU:T:2020:622, наричано по-нататък „второто обжалвано съдебно решение“), като Комисията освен това иска отмяна на решение на Общия съд от 16 декември 2020 г., RN/Комисия (T-442/17 RENV, EU:T:2020:618, наричано по-нататък „третото обжалвано съдебно решение“) (наричани по-нататък заедно „обжалваните съдебни решения“). С тези решения Общият съд уважава жалбите, подадени от VW, BT и RN, и отменя съответно решения от 26 юни 2017 г., 20 юли 2018 г. и 24 септември 2014 г. (наричани по-нататък заедно „спорните решения“), с които Комисията отхвърля заявлението за отпускане на наследствена пенсия на всяко от тези лица на основание член 20 от приложение VIII към Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз, установен с Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 на Съвета от 29 февруари 1968 година относно определяне на Правилника за длъжностните лица и условията за работа на други служители на Европейските общности и относно постановяване на специални мерки, временно приложими за длъжностните лица на Комисията (ОВ L 56, 1968 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕО) № 1023/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. (ОВ L 287, 2013 г., стр. 15) (наричан по-нататък „Правилник за длъжностните лица“).

Правна уредба

2 Член 1г от Правилника гласи, както следва:

„1. При прилагането на настоящите правила се забранява всяка дискриминация на основата на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични белези, език, религия или изповедание, политически или други убеждения, принадлежност към национално малцинство, имуществено състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

По смисъла на настоящия правилник небрачните двойки се считат за брачни, при условие че са изпълнени всички условия, посочени в член 1, параграф 2, буква в) от приложение VII.

2. С оглед осигуряване на практика на пълно равенство между мъжете и жените в професионалния живот, което представлява съществен елемент и трябва да бъде вземано под внимание във всички аспекти на прилагането на настоящия правилник, принципът на равно третиране не пречи на институциите на Европейския съюз да поддържат или приемат мерки, предвиждащи специални предимства за улесняване на по-слабо представения пол при упражняването на професионална дейност или за предотвратяване или компенсиране на неговото по-неизгодно положение в професионално отношение.

[...]

5. Когато лицата, обхванати от настоящия правилник, които се считат за неоправдани, защото изложеният по-горе принцип на равно третиране не е бил приложен спрямо тях, установят факти, от които може да се предположи, че е налице пряка или непряка дискриминация, тежестта на доказване на липсата на нарушение на принципа на равно третиране е върху институцията. Тази клауза не се прилага за дисциплинарни процедури.

6. Като се зачитат принципът на недискриминация и принципът на пропорционалност, всяко ограничение в тяхното прилагане трябва да бъде обосновано с обективни и разумни съображения и подчинено на законосъобразни цели от общ интерес в рамките на политиката за персонала. Подобни цели могат по-специално да обосноват въвеждането на

задължителна възраст за пенсиониране и минимална възраст за получаване на пенсия за осигурителен стаж“.

3 Член 35 от Правилника гласи:

„Длъжностното лице може да има един от следните административни статутни:

- а) в активна заетост;
- б) командировка;
- в) в отпуск по лични причини;
- г) в неактивна заетост,
- д) в отпуск за отбиване на военна служба;
- е) в отпуск за отглеждане на дете или отпуск по семейни причини;
- ж) в отпуск в интерес на службата“.

4 Съгласно член 47 от Правилника:

„Служебното правоотношение се прекратява на следните основания:

- а) оставка;
- б) задължителна оставка;
- в) отстраняване от длъжност в интерес на службата;
- г) уволнение поради професионална некомпетентност;
- д) отстраняване от служба;
- е) пенсиониране или
- ж) смърт“.

5 Член 52 от Правилника предвижда:

„Без да се засягат разпоредбите на член 50, длъжностното лице се пенсионира:

- а) автоматично в последния ден на месеца, през който навърши 66 години; или
- б) по негово искане в последния ден на месеца, за който е подадено искането, ако е достигнало пенсионна възраст или ако е на възраст между 58 години и пенсионна възраст и отговаря на изискванията за незабавно изплащане на пенсия съгласно член 9 от приложение VIII. Член 48, втора алинея, второ изречение се прилага по аналогия.

Независимо от това, по собствено искане и когато органът по назначаването счита това за оправдано в интерес на службата, длъжностното лице може да продължи да работи до навършването на 67-годишна възраст, или, по изключение, до 70-годишна възраст, като в този случай бива автоматично пенсионирано в последния ден на месеца, през който навърши тази възраст.

[...]“.

6 Съгласно член 76 от Правилника:

„Длъжностните лица, бившите длъжностни лица или, при смърт на длъжностното лице, неговите правоприемници, които се намират в особено тежко положение в резултат на тежко или продължително заболяване или увреждане или по семейни причини, могат да получават дарения, заеми или авансови плащания“.

7 Член 17 от приложение VIII към Правилника има следния текст:

„При смърт на длъжностно лице в някое от административните положения по член 35 от Правилника за персонала преживелият съпруг има право, ако бракът е продължил най-малко една година преди настъпване на смъртта и при спазване на условията на член 1, параграф 1 и член 22, на наследствена пенсия равна на 60 % от пенсията за осигурителен стаж, на която би имало право длъжностното лице, независимо от продължителността на неговия служебен стаж или възраст, към момента на смъртта си.

Продължителността на брака не се взема предвид, ако от него или от предходен брак на длъжностното лице има едно или повече деца, при условие че преживелият съпруг се грижи или се е грижил за издръжката на тези деца, или ако смъртта на длъжностното лице е настъпила в резултат на физическо увреждане или заболяване, получено при изпълнение на служебните му задължения или в резултат на злополука“.

8 Член 18 от приложение VIII към Правилника гласи следното:

„Ако бивше длъжностно лице е получавало пенсия за осигурителен стаж и преди прекратяване на служебното правоотношение е сключило брак, който е продължил най-малко една година, при спазване на условията на член 22 преживелият съпруг има право на наследствена пенсия, равна на 60 % от пенсията за осигурителен стаж, получавана от длъжностното лице към момента на неговата смърт. Минималната наследствена пенсия е равна на 35 % от последната основна заплата; размерът на наследствената пенсия не може при никакви обстоятелства да надвишава размера на пенсията за осигурителен стаж, получавана от съпруга към момента на неговата смърт.

Продължителността на брака, предвидена в първа алинея, не се взема предвид, ако от брака, сключен преди прекратяване на служебното правоотношение на длъжностното лице, има едно или повече деца и преживелият съпруг се грижи или се е грижил за издръжката на тези деца“.

9 Член 19 от приложение VIII към Правилника предвижда:

„Ако бивше длъжностно лице е получавало обезщетение за инвалидност и към момента на възникване на правото на обезщетение е сключило брак, при спазване на условията на член 22 преживелият съпруг има право на наследствена пенсия, равна на 60 % от обезщетението за инвалидност, получавано от длъжностното лице към момента на неговата смърт.

Минималната наследствена пенсия е равна на 35 % от последната основна заплата; размерът на наследствената пенсия не може при никакви обстоятелства да надвишава размера на обезщетението за инвалидност, получавано от съпруга/та към момента на неговата/нейната смърт“.

10 Член 20 от приложение VIII към Правилника гласи:

„По смисъла на членове 17а, 18, 18а и 19 условието за момента на сключване на брака не се взема предвид, ако макар и сключен след прекратяване на служебното правоотношение на длъжностното лице, той е продължил най-малко пет години“.

11 Съгласно член 27 от приложение VIII към Правилника:

„Бившият съпруг на длъжностно лице или на бивше длъжностно лице има право на наследствена пенсия по смисъла на настоящата глава, ако успее да докаже на собствено основание, че към датата на смъртта на длъжностното лице има право на издръжка от починалия по силата на съдебно решение или в резултат на надлежно регистрирано валидно споразумение между него и бившия му съпруг.

Наследствената пенсия не може да надвишава размера на издръжката, получавана към датата на смъртта на бившия съпруг, актуализирана в съответствие с процедурата по член 82 от Правилника за персонала.

Правото на бившия съпруг се погасява, ако той сключи следващ брак преди смъртта на бившия съпруг. В случай на следващ брак след смъртта на бившия съпруг се прилага член 26“.

Обстоятелствата по споровете и спорните решения

12 VW, BT и RN съответно са сключили брак или последващ брак с длъжностни лица на Съюза, които вече не са били на служба в институция на Съюза към датата на сключване на брака или последващия брак. Трите бивши длъжностни лица са починали по-малко от пет години след тази дата.

13 Всяка от въпросните три съпруги, в качеството си на преживял съпруг на бивше длъжностно лице на Съюза, подава заявление за наследствена пенсия съгласно глава 4 от приложение VIII към Правилника.

14 Със спорните решения службата „Управление и плащане по индивидуални права“ (РМО) отхвърля заявленията съответно на VW, BT и RN с мотива, че те не отговарят на условията, предвидени в член 20 от приложение VIII към Правилника за придобиване на право на наследствена пенсия, тъй като бракът им с починалото длъжностно лице, сключен след прекратяване на служебното му правоотношение, е продължил по-малко от пет години.

15 Административните жалби, подадени от VW, BT и RN срещу всяко от тези решения, са отхвърлени.

Жалбите пред първата инстанция и обжалваните съдебни решения

- 16 С жалби, подадени в секретариата на Общия съд съответно на 20 април 2018 г. и 22 май 2019 г. и в секретариата на Съда на публичната служба на 17 юли 2015 г., VW, BT и RN искат отмяна на спорните решения, които се отнасят до тях.
- 17 Европейският парламент е допуснат да встъпи в подкрепа на исканията на Комисията по трите дела. Що се отнася до Съвета, той е допуснат да встъпи в подкрепа на исканията на Комисията по делата относно VW и BT, а Association internationale des anciens de l'Union européenne (AIACE Internationale) е допусната да встъпи в подкрепа на исканията на BT по съответното дело.
- 18 С решение от 20 юли 2016 г., RN/Комисия (F-104/15, EU:F:2016:163), Съдът на публичната служба уважава първото основание за обжалване на RN и отменя решението от 24 септември 2014 г. Това решение е обжалвано от Комисията и жалбата е уважена от Общия съд с решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (T-695/16 Р, непубликувано, EU:T:2017:520). С това решение Общият съд отменя посоченото решение от 20 юли 2016 г., RN/Комисия (F-104/15, EU:F:2016:163), и като констатира, че фазата на производството не позволява да се постанови окончателно решение по делото, връща делото на състав на Общия съд, различен от този, който се е произнесъл по обжалването.
- 19 С решения от 6 май 2019 г. и 11 март 2019 г. Общият съд разпорежда спиране на делата относно VW и RN до постановяване на решението на Съда за приключване на производството по дело НК/Комисия, С-460/18 Р.
- 20 На 19 декември 2019 г. Съдът постановява решение НК/Комисия (С-460/18 Р, EU:C:2019:1119).
- 21 По трите дела, по които са постановени обжалваните съдебни решения, с писма от 23 декември 2019 г. Общият съд приканва страните да представят становищата си по последиците, които следва да се извлекат от решението на Съда.
- 22 С обжалваните съдебни решения на 16 декември 2020 г. Общият съд отменя всяко от спорните решения, като уважава основанието на VW, BT и RN по същество за незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника от гледна точка на принципа на равно третиране и, по отношение на VW и RN, на принципа на пропорционалност, а по отношение на BT и RN — и на принципа на недопускане на дискриминация, основана на възраст.
- 23 Обжалваните съдебни решения се основават по същество на идентични мотиви, с изключение на съображенията, развити от Общия съд в точки 41—46 от третото обжалвано съдебно решение. В последното отношение, като се произнася по обхвата на спора след връщането на делото за ново разглеждане, Общият съд приема, че в решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (T-695/16 Р, непубликувано, EU:T:2017:520), липсва произнасяне по изтъкнатото от RN основание, изведено от нарушение на принципите на равно третиране, на недопускане на дискриминация, основана на възраст, и на пропорционалност, в резултат на което в крайна сметка Общият съд е трябвало в третото обжалвано съдебно решение да се произнесе по всички основания за отмяна, изтъкнати на първа инстанция от RN, в светлината на произнасянето на Общия съд по правните въпроси в решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (T-695/16 Р, непубликувано, EU:T:2017:520).

- 24 В останалата част в трите обжалвани съдебни решения Общият съд приема, че за целите на отпускането на наследствена пенсия положението, уредено в член 18 от приложение VIII към Правилника, а именно това на преживелите съпрузи на бивше длъжностно лице на Съюза, което е сключило брак преди прекратяването на служебното си правоотношение, е сходно с положението, уредено в член 20 от същото приложение, а именно това на преживелите съпрузи на бивше длъжностно лице, което е сключило брак след прекратяване на служебното правоотношение. По-нататък Общият съд постановява, че е налице разлика в третирането на сходни положения в зависимост от датата на сключване на брака, тъй като наследствената пенсия се отпуска на преживелите съпрузи, при условие че бракът е продължил най-малко една година съгласно член 18 от приложение VIII към Правилника и най-малко пет години съгласно член 20 от това приложение. Общият съд добавя, че подобна разлика в третирането поставя преживелите съпрузи на бивши длъжностни лица, които са сключили брак след края на служебното си правоотношение, в по-неблагоприятно положение в сравнение с преживелите съпрузи на бивши длъжностни лица, които са сключили брак преди това прекратяване. По делата относно BT и RN Общият съд установява и различно третиране на сходни положения, основано косвено на възрастта на бившето длъжностно лице към момента на сключване на брака.
- 25 След като посочва, че различното третиране, установено в член 20 от приложение VIII към Правилника, е предвидено в „закон“ по смисъла на член 52, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), Общият съд проверява дали установената разлика в третирането може да се обоснове с цел от общ интерес и дали тя е пропорционална с оглед на преследваната цел, по-специално в светлината на съдебната практика, посочена в точка 48 от първото и второто обжалвано съдебно решение и в точка 70 от третото обжалвано съдебно решение.
- 26 В това отношение, що се отнася, от една страна, до целта от общ интерес за предотвратяване на измамите, Общият съд, макар да признава, че условието бракът да отговаря на изискването за минимална продължителност, за да се придобие право на наследствена пенсия, позволява да се гарантира, че бракът не се основава изключително на съображения, различни от намерението за съвместен живот, като чисто финансови съображения или такива, свързани с получаването на право на пребиваване, счита за необосновано да се приеме, че условието за минимална продължителност на брака от пет години, предвидено в член 20 от приложение VIII към Правилника, което е пет пъти по-високо от условието, предвидено в член 18 от приложение VIII към Правилника, и което не допуска никакво изключение, позволяващо да се установи липса на измама, независимо от представените обективни доказателства, може да бъде необходимо за постигане на целта за борба с измамите.
- 27 От друга страна, що се отнася до целта от общ интерес за опазване на финансите на Съюза, Общият съд приема, че такава цел може да се счита за легитимна, но че съгласно практиката на Съда сама по себе си тя не може да обоснове дерогация от общия принцип на равно третиране. При това положение Общият съд постановява, че доколкото условието за минимална продължителност на брака, предвидено в член 20 от приложение VIII към Правилника, не може да се обоснове с целта за борба с измамите, различното третиране, въведено с тази разпоредба, също така не може да се обоснове единствено с необходимостта от опазване на финансите на Съюза.

- 28 Общият съд стига до извода, че член 20 от приложение VIII към Правилника нарушава принципа на равно третиране, както и, по делото относно VW — принципа на пропорционалност, а по делата относно BT и RN — принципа на недопускане на дискриминация на основание възраст. При тези обстоятелства и както вече беше посочено в точка 22 от настоящото решение, той уважава повдигнатите от VW, BT и RN възражения за незаконосъобразност и отменя всяко от спорните решения.

Искания на страните и производство пред Съда

- 29 С жалбите си по дела C-116/21 P—C-118/21 P Комисията иска от Съда:
- да отмени всяко от обжалваните съдебни решения,
  - да отхвърли всяка от жалбите в първоинстанционното производство и
  - да осъди VW, BT и RN да заплатят съдебните разноски в първоинстанционното производство и в производството по обжалване, включително, що се отнася до RN, съдебните разноски по дела F-104/15 и T-442/17 RENV.
- 30 С жалбите си по дела C-138/21 P и C-139/21 P Съветът иска от Съда:
- да уважи жалбите и да отмени първото и второто обжалвано съдебно решение,
  - да разгледа по същество делата и да отхвърли жалбите в първоинстанционното производство като неоснователни, и
  - да осъди VW и BT да заплатят съдебните разноски, направени в първоинстанционното производство и в рамките на настоящото производство по обжалване.
- 31 По дела C-116/21 P и C-139/21 P VW иска от Съда:
- да отхвърли жалбите, подадени съответно от Комисията и от Съвета, и
  - да осъди съответно Комисията и Съвета да заплатят съдебните разноски, направени в първоинстанционното производство и в рамките на производството по обжалване.
- 32 По дела C-117/21 P и C-138/21 P BT иска от Съда:
- да отхвърли жалбите, подадени съответно от Комисията и от Съвета и
  - да осъди съответно Комисията и Съвета да заплатят съдебните разноски.
- 33 По дело C-118/21 P RN иска от Съда:
- като главно искане, да обяви жалбата за недопустима,
  - при условията на евентуалност, да обяви основанията за обжалване за недопустими или при всички случаи за неоснователни и да отхвърли жалбата като неоснователна, и

- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски, направени в рамките на настоящото производство по обжалване, и в случай на отмяна на третото обжалвано решение — в първоинстанционното производство, включително разноските по дела F-104/15 и T-442/17 RENV.
- 34 По дела С-116/21 Р до С-118/21 Р, С-138/21 Р и С-139/21 Р Парламентът, който в качеството си на встъпила страна в първоинстанционното производство представя писмен отговор в съответствие с член 172 от Процедурния правилник на Съда, иска жалбите да бъдат уважени.
- 35 По дела С-117/21 Р и С-138/21 Р AIACE Internationale, в качеството си на встъпила страна в първоинстанционното производство, представя писмен отговор в съответствие с член 172 от Процедурния правилник на Съда и иска от последния:
- да отхвърли жалбите, подадени съответно от Комисията и от Съвета, и
  - да осъди съответно Комисията и Съветът да заплатят съдебните разноски.
- 36 По дела С-138/21 Р и С-139/21 Р Комисията, която в качеството си на ответник в първоинстанционното производство представя писмен отговор в съответствие с член 172 от Процедурния правилник на Съда, иска от Съда:
- да отмени първото и второто обжалвано съдебно решение,
  - да отхвърли жалбите в първоинстанционното производство и
  - да осъди VW и BT да заплатят съдебните разноски.
- 37 Съгласно член 54, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда на 13 април 2021 г. председателят на Съда решава да обедини дела С-116/21 Р—С-118/21 Р, С-138/21 Р и С-139/21 Р за целите на писмената и устната фаза на производството и на съдебното решение.

По жалбите

- 38 В подкрепа на жалбите си по дела С-116/21 Р и С-117/21 Р Комисията изтъква три идентични основания, като първото е грешка при прилагане на правото относно критериите за преценка на законосъобразността на избора, направен от законодателя на Съюза, и нарушение на задължението за мотивиране, второто е грешка при прилагането на правото при тълкуването на принципа на недопускане на дискриминация, а третото — грешка при прилагането на правото при тълкуването на член 52, параграф 1 от Хартата и редица нарушения на задължението за мотивиране. По дело С-118/21 Р Комисията изтъква същите основания, като ги предхожда от друго основание, изведено от грешка при прилагането на правото при определянето и прилагането на правомощието на съда, на който делото е било върнато, да се произнесе по основанията в първоинстанционното производство след отмяната на обжалваното съдебно решение.

- 39 В подкрепа на жалбите си Съветът изтъква три идентични основания, първото е грешка при прилагане на правото, що се отнася до наличието на различно третиране, второто — грешка при прилагане на правото, що се отнася до обхвата на съдебния контрол на Общия съд върху избора, направен от законодателя на Съюза, а третото — грешка при прилагане на правото, що се отнася до обосновката на различното третиране. По дело С-138/21 Р Съветът изтъква и четвърто основание, а именно грешки при прилагане на правото и нарушение на задължението за мотивиране във връзка с изводите на Общия съд за нарушение на принципа на недопускане на дискриминация, основана на възраст.
- 40 VW, BT и RN също така твърдят, че жалбите по дела С-116/21 Р—С-118/21 Р, както и, що се отнася до BT, по дело С-138/21 Р, са недопустими.

По допустимостта на жалбата по дело С-116/21 Р

- 41 VW твърди, че смисълът и обхватът на някои основания и доводи на Комисията са неразбираеми и че липсва кратко изложение на основанията в нарушение на член 168, параграф 1, буква г) от Процедурния правилник на Съда.
- 42 Комисията оспорва тези доводи като препраща по-специално към съдържанието на жалбата си.
- 43 В това отношение следва да се припомни, че от член 256, параграф 1, втора алинея ДФЕС, член 58, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз и член 168, параграф 1, буква г) от Процедурния правилник на Съда следва, че жалбата трябва да посочва точно пороците на съдебното решение или определение, чиято отмяна се иска, както и правните доводи, с които по специфичен начин се подкрепя такова искане, тъй като в противен случай жалбата или съответното основание ще бъдат недопустими (решение от 25 януари 2022 г., Комисия/Европейска храна и др., С-638/19 Р, ЕУ:С:2022:50, т. 75 и цитираната съдебна практика).
- 44 В настоящия случай е достатъчно да се отбележи, че в рамките на трите основания, които Комисията изтъква в подкрепа на жалбата си, тя е изложила ясни и подробни доводи за причините, поради които според нея точките от първото обжалвано съдебно решение, които тя критикува, са опорочени от грешки при прилагане на правото или от нарушение на задължението за мотивиране.
- 45 Освен това, противно на твърдението на VW, жалбата, подадена от Комисията, съдържа обобщено изложение на основанията за обжалване в съответствие с член 168, параграф 1, буква г) от Процедурния правилник на Съда.
- 46 Следователно жалбата по дело С-116/21 Р е допустима.

По допустимостта на жалбите по дела С-117/21 Р и С-138/21 Р

- 47 Според BT жалбите по дела С-117/21 Р и С-138/21 Р са недопустими, тъй като са мотивирани от необходимостта да се избегнат финансовите последици за бюджета на Съюза от констатацията за незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към

Правилника във второто обжалвано съдебно решение, тъй като евентуалното наличие на такива последици е въпрос от чисто фактическо естество, който не отговаря на изискванията на член 58 от Статута на Съда на Европейския съюз.

- 48 Освен това според ВТ след като Комисията е поела ангажимент да изплаща наследствена пенсия на RN независимо от изхода на жалбата по дело С-118/21 Р, тази институция трябва от съображения за равно третиране да поеме същия ангажимент към нея и към VW, което лишава както Комисията, така и Съвета от правен интерес и по този начин прави всички жалби по съединените дела недопустими.
- 49 Комисията оспорва този довод, като обяснява по-специално, че ангажиментът, поет към RN, е единствено *ex gratia* съгласно член 76 от Правилника и не може да се разпростира и до други лица в името на принципа на равно третиране. Освен това, тъй като в случая на ВТ не е имало такова разпростиране, доводът, имащ за цел да се докаже, че жалбите са недопустими поради липса на правен интерес, подлежи на отхвърляне.
- 50 В това отношение следва да се припомни, че съгласно член 256 ДФЕС и член 58 от Статута на Съда на Европейския съюз правото на обжалване е ограничено до правните въпроси (вж. в този смисъл решение от 21 декември 2021 г., *Algebris (UK) и Anchorage Capital Group/Обединено кралство*, С-934/19 Р, EU:C:2021:1042, т. 43 и цитираната съдебна практика).
- 51 В случая следва да се отбележи, че жалбите по дела С-117/21 Р и С-138/21 Р действително се основават на правни основания, които нямат за цел да поставят под въпрос фактическите констатации, направени от Общия съд, а само критикуват правните съображения и доводи, възприети от Общия съд във второто обжалвано съдебно решение. Що се отнася до обстоятелството, че Комисията и Съветът насочват вниманието на Съда, съответно като въведение или отклонение, към последиците от отхвърлянето на техните жалби, следва да се отбележи, че тези обяснения, които не се използват като такива в подкрепа на правния довод срещу второто обжалвано съдебно решение, не могат да поставят под въпрос допустимостта на жалбите.
- 52 Що се отнася до възражението за недопустимост, изведено от липса на правен интерес, е важно да се отбележи, че този довод се основава на твърдяното задължение на Комисията да предостави на ВТ правото на наследствена пенсия, която, както следва от обясненията на Комисията, е била отпусната *ex gratia* на RN съгласно член 76 от Правилника, като се има предвид, че такова задължение не произтича нито от Правилника, нито по-общо от правото на Съюза, тъй като всяко решение за „дарение“ по смисъла на тази разпоредба от Правилника се взема в рамките на дискреционно правомощие и задължително трябва да следва от индивидуално решение с оглед на обстоятелствата по случая.
- 53 Следователно жалбите по дела С-117/21 Р и С-138/21 Р са допустими.

По допустимостта на жалбата по дело С-118/21 Р

- 54 RN твърди, че жалбата по дело С-118/21 Р е недопустима. Тя твърди, че Комисията не може да подаде втора жалба по същото дело. Нито Договорът за функционирането на ЕС, нито Статутът на Съда на Европейския съюз съдържат разпоредба, която да позволява повторно обжалване по едно и също дело. RN се позовава в това отношение и на правилото за „недопустимост на повторна жалба“.

- 55 Комисията отговаря, че доводите на RN не намират основание в приложимите процесуални разпоредби.
- 56 В това отношение следва да се припомни, че както е видно от точка 18 от настоящото решение, в съответствие с член 9 от приложение I към Статута на Съда на Европейския съюз Комисията е подала жалба срещу решението на Съда на публичната служба от 20 юли 2016 г., RN/Комисия (F-104/15, EU:F:2016:163). Жалбата е уважена от Общия съд с решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (T-695/16 Р, непубликувано, EU:T:2017:520), и делото е върнато за ново разглеждане, като след разпускането на Съда на публичната служба на 1 септември 2016 г. то е разпределено на състав на Общия съд, различен от този, който се е произнесъл по жалбата. Така делото е разгледано за втори път на първа инстанция, в резултат на което е постановено третото обжалвано съдебно решение. В съответствие с член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз Комисията подава жалба срещу последното съдебно решение.
- 57 При това положение, тъй като както решение от 20 юли 2016 г., RN/Комисия (F-104/15, EU:F:2016:163), така и третото обжалвано съдебно решение, взети поотделно, са „[о]кончателни[...] решения“ по смисъла на член 9 от приложение I към Статута на Съда на Европейския съюз и на член 56 от този статут, RN не може да твърди, че Комисията е подала две жалби по едно и също дело.
- 58 Следователно жалбата по дело С-118/21 Р е допустима.

По първото основание по дело С-118/21 Р

Доводи на страните

- 59 С първото си основание Комисията твърди, че в точки 41—46 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото при определянето и прилагането на правомощието на съда, на който делото е било върнато, да се произнесе по основанията за обжалване, повдигнати в първоинстанционното производство, след като Общият съд е отменил първоинстанционното решение, като се е произнесъл по жалбата. Това основание се състои от три части.
- 60 С първата част на първото основание Комисията твърди, че обхватът на връщането за ново разглеждане не е оставен на преценката на съда, на който е върнато делото. В това отношение по-специално от точка 68 от решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (T-695/16 Р, непубликувано, EU:T:2017:520), следвало, че предметът на връщането на делото на Общия съд за ново разглеждане, при което е постановено третото обжалвано съдебно решение, е бил ясно ограничен до разглеждането на третото основание на подадената в първоинстанционното производство жалба, която не е съдържала никакъв довод, основан на твърдяната незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника. Следователно в третото обжалвано съдебно решение Общият съд не е могъл да се произнесе по основания, различни от посоченото трето основание.
- 61 Освен това, като се остави настрана обстоятелството, че в точка 42 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд неправилно бил взел предвид изтъкнатите в подкрепа на жалбата основания, за да установи дали са били отменени аспекти от първоинстанционното решение, Комисията твърди, че отмяната на решение от 20 юли 2016 г., RN/Комисия

(F-104/15, EU:F:2016:163), се основава на точки 51—57 от решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (T-695/16 Р, непубликувано, EU:T:2017:520) относно тълкуването на член 20 от приложение VIII към Правилника, като точки 58—64 от това решение утвърждават мотивите на Общия съд по отношение на твърденията на RN в подкрепа на възражението за незаконосъобразност, свързано с тази разпоредба от Правилника.

- 62 Ето защо, като приема, че обхватът на спора след връщането на делото за ново разглеждане се отнася и до основанието, изложено от RN в първоначалната ѝ жалба пред Съда на публичната служба и изведено от нарушение на принципите на равно третиране и на недопускане на дискриминация на основание възраст, Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото.
- 63 С втората част на първото основание Комисията счита, че в третото обжалвано съдебно решение Общият съд имплицитно, но неизбежно е постановил, че не е налице дискриминация в рамките на хипотезите, уредени в членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника. В това отношение Комисията твърди, че в решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (T-695/16 Р, непубликувано, EU:T:2017:520), Общият съд приема, че възприетото от Съда на публичната служба тълкуване на член 20 от приложение VIII към Правилника е неправилно от правна гледна точка с оглед на довода на RN, изведен от различна продължителността на брака. Като приема в това отношение, че незачитането на продължителността на брака преди датата на прекратяване на служебното правоотношение на длъжностното лице не може да докаже незаконосъобразността на тази разпоредба, Общият съд имплицитно, но по необходимост бил приел, че приложното поле на членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника е такова, че основаното на тази разпоредба твърдение за незаконосъобразност поради нарушение на принципа на равно третиране не може да бъде уважено и поради това не е необходимо произнасяне по въпроса за пропорционалността, както бил заключил в точка 63 от това съдебно решение. Ето защо, като прави в точка 45 от третото обжалвано съдебно решение погрешен анализ на решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (T-695/16 Р, непубликувано, EU:T:2017:520), Общият съд неправилно бил приел в точка 46 от третото обжалвано съдебно решение, че основанията, изведени от нарушение на принципа на равно третиране, както и на принципа на недопускане на дискриминация и на пропорционалност, не са били разгледани в посоченото решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (T-695/16 Р, непубликувано, EU:T:2017:520).
- 64 С третата част на първото основание Комисията твърди, че като е направил извод в точка 112 от третото обжалвано съдебно решение, че член 20 от приложение VIII към Правилника нарушава по-специално принципа на равно третиране, Общият съд се е произнесъл в противоречие с решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (T-695/16 Р, непубликувано, EU:T:2017:520). Констатацията в точка 59 от това решение относно определянето на приложното поле на член 20 от приложение VIII към Правилника и разликата в условията за отпускане на наследствена пенсия между тази разпоредба и член 18 от същото приложение не позволявали да се направи извод, че е налице нарушение на принципа на равно третиране.
- 65 От своя страна RN поддържа главно че първото основание е недопустимо, тъй като е формулирано неточно, тъй като Комисията не може логично да упрекне Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото както при определянето, така и при прилагането на правомощията на съда, на който делото е било върнато. Тази липса на прецизност засягала следователно правните доводи, на които почива първото основание.

- 66 При условията на евентуалност RN иска да се приеме, че първото основание трябва да се отхвърли по същество.
- 67 В писмената си реплика Комисията твърди, че първото основание е допустимо, тъй като тя не може да се ограничи само до оспорване на тълкуването на обжалваните принципи, без да оспорва и тяхното практическо прилагане и обратно. В останалата част тя оспорва направеното от RN тълкуване на третото обжалвано съдебно решение.

Съображения на Съда

– По допустимостта на първото основание

- 68 Противно на твърдението на RN, трябва да се приеме, че формулировката на първото основание на Комисията не е лишена от прецизност или логика с оглед на съдебната практика, посочена в точка 43 от настоящото решение. Всъщност с това първо основание Комисията ясно упреква Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото както при определянето, така и при прилагането на правомощието на съда, на който делото е било върнато, да се произнесе по основанията за обжалване в първоинстанционното производство след отмяната на обжалваното съдебно решение, и в подкрепа на това основание развива три части, формулирани по също толкова точен и ясен начин.
- 69 Доколкото RN се оплаква, че Комисията е приела, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото „както“ при определянето, така и при прилагането на правомощията на съда, на който делото е било върнато, което не било възможно, достатъчно е да се отбележи, че в жалбата си Комисията излага по същество, че в третото обжалвано съдебно решение Общият съд не е определил правилно предмета и обхвата на спора по делото, с което е сезиран, тъй като бил приложил неправилно решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520), както и съдебната практика относно определянето на предмета и обхвата на спора след връщането на делото за ново разглеждане.
- 70 Ето защо следва да се направи извод, че първото основание на Комисията по дело С-118/21 Р е допустимо.

– По основателността на първото основание

- 71 На първо място, трябва да се отхвърли оплакването на Комисията, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото в точка 42 от третото обжалвано съдебно решение. Всъщност Комисията тълкува неправилно тази точка, като приема, че Общият съд е определил предмета на спора и неговия обхват след връщането на делото за ново разглеждане въз основа на основанията, изложени от Комисията в жалбата ѝ по дело Т-695/16 Р. Всъщност в точка 42, първо изречение от третото обжалвано съдебно решение Общият съд припомня, че с решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520), се отменя решението от 20 юли 2016 г., RN/Комисия (F-104/15, ЕУ:F:2016:163), след като частично са уважени две основания, повдигнати от Комисията. При тези обстоятелства и както твърди RN, отмяната на решението на Съда на публичната служба в неговата цялост е трябвало да накара съда, на който делото е било върнато, да се произнесе отново по първоинстанционната жалба в нейната цялост.

- 72 Поради това в точка 43 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд правилно стига до извод, че трябва да се произнесе отново по всички основания за отмяна, изтъкнати от RN пред Съда на публичната служба, като се съобрази по правните въпроси с решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520), което е обвързващо за Общия съд в рамките на връщане на делото за ново разглеждане. За да стигне до този извод, Общият съд неизбежно се е позовал на съдебната практика, припомнена в точка 41 от третото обжалвано съдебно решение и неоспорена от Комисията, както и на констатацията, направена в точка 42, първо изречение от това решение относно пълната отмяна на решение от 20 юли 2016 г., RN/Комисия (F-104/15, ЕУ:F:2016:163). Що се отнася до последните две изречения в точка 42 от третото обжалвано съдебно решение, следва да се приеме, че те представляват само неотнормено към този извод припомняне на основанията, изтъкнати от Комисията по делото, по което е постановено решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520).
- 73 На второ място следва да се отбележи, че в точки 45 и 46 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд отново не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че в решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520), той не се е произнесъл по частите на второто основание, изтъкнато от RN в жалбата ѝ пред Съда на публичната служба.
- 74 От точки 35, 55—60 и 76 от решение от 20 юли 2016 г., RN/Комисия (F-104/15, ЕУ:F:2016:163), е видно, че Съдът на публичната служба не е разгледал второто основание на жалбата на RN от гледна точка на възражението за незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника, а само за целите на тълкуването на условието за минимална продължителност на брака, съдържащо се в тази разпоредба, при разглеждането на първото основание. В този контекст Съдът на публичната служба е искал да установи дали в съответствие с принципите на правото на Съюза, като принципите на равно третиране и на недопускане на дискриминация, посочената разпоредба може да се тълкува в смисъл, че Комисията е трябвало да вземе предвид кумулативната продължителност на двата периода на брака на RN с починалия ѝ съпруг — тълкуване, което според Съда на публичната служба не се изключва от текста на същата разпоредба.
- 75 Освен това следва да се отбележи, че в точка 57 от решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520), Общият съд приема, в производство по обжалване, че тълкуването на разглежданата разпоредба от Съда на публичната служба в точки 57 и 76 от решение от 20 юли 2016 г., RN/Комисия (F-104/15, ЕУ:F:2016:163), е опорочено от грешка при прилагане на правото, тъй като по същество ясният текст на тази разпоредба не допуска такова тълкуване. Поради това Общият съд отменя изцяло посоченото решение.
- 76 От това следва, че с решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520), Общият съд е отменил решение от 20 юли 2016 г., RN/Комисия (F-104/15, ЕУ:F:2016:513), защото е отхвърлил тълкуването на член 20 от приложение VIII към Правилника, направено от Съда на публичната служба с оглед на първото основание на жалбата на RN и на принципа на равно третиране, при това независимо от оплакванията, основани на възражение за незаконосъобразност на тази разпоредба, повдигнати от RN.
- 77 Така Общият съд не е могъл да се произнесе, дори и само имплицитно, по оплакванията, основани на такова възражение, тъй като, противно на твърденията на Комисията, нито отхвърлянето на направеното от Съда на публичната служба тълкуване на член 20 от

приложение VIII към Правилника, нито възприетият от Общия съд обхват на членове 18 и 20 от това приложение предполагат, че последният член все още не може да бъде обявен за незаконосъобразен с оглед на доводите, изтъкнати от RN във второто основание на първоначалната ѝ жалба. Всъщност, въпреки че не може да поиска кумулиране на продължителността на двата си брака в рамките на тълкуването на член 20 от приложение VIII към Правилника, ако това основание е било уважено, RN би могла да поиска тази разпоредба да бъде обявена за незаконосъобразна, което би задължило Комисията да приеме ново решение по отношение на нея, като изведе последиците от съдебното решение, с което се слага край на спора.

- 78 При тези обстоятелства Комисията неправилно твърди по същество, че в решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, EU:Т:2017:520), Общият съд имплицитно, но задължително се е произнесъл отрицателно по възражението за незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника.
- 79 Нещо повече, противно на твърдението на Комисията, в точки 58—64 от решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано EU:Т:2017:520), Общият съд не е разгледал, нито е отхвърлил възраженията, повдигнати от RN в подкрепа на твърдението за незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника, поради което Комисията не може да твърди, че в точка 46 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд неправилно е приел, че не се е произнесъл по второто основание на жалбата в това първо решение.
- 80 Всъщност в това отношение следва да се отбележи, че в точки 58—64 от решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, EU:Т:2017:520), Общият съд само отговаря на доводите, изтъкнати от RN в отговор на жалбата на Комисията. От една страна обаче, двата довода на RN, разгледани в точки 59—61 от това решение, се отнасят изключително до тълкуването, дадено от Общия съд на член 20 от приложение VIII към Правилника, и следователно нямат никаква връзка с възражението за незаконосъобразност на тази разпоредба.
- 81 От друга страна, що се отнася до довода на RN, разгледан в точки 62—64 от решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, EU:Т:2017:520), вярно е, че този довод, свързан с нарушение на принципа на пропорционалност, се отнася до второто основание на първоначалната жалба, изведено от възражение за незаконосъобразност. В точка 63 от това решение обаче Общият съд пояснява, че Съдът на публичната служба е разгледал въпроса за нарушението на принципа на пропорционалност, като е приел, че текстът на член 20 от приложение VIII към Правилника може да се тълкува в смисъл, че изисква да се вземе предвид кумулативната продължителност на двата брака на RN. След като обаче преценява, че Съдът на публичната служба не може да изхожда от такава предпоставка, Общият съд прави извод, отново в точка 63 от решението, че не е необходимо да се произнася по довода на RN относно твърдяното нарушение на принципа на пропорционалност. Ето защо, без да отхвърля второто основание на RN, Общият съд просто отказва да разгледа това основание, и по-конкретно довода за нарушение на принципа на пропорционалност, с мотива, че разглеждането му не спада към етапа на обжалване.

- 82 Следователно в точка 45 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд е извършил правилен анализ на точка 63 от решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520), поради което не може да бъде упрекнат в грешка при прилагане на правото в това отношение.
- 83 На трето място, Комисията неправилно твърди, че в третото обжалвано съдебно решение Общият съд не е могъл да се произнесе по основания, различни от третото основание на жалбата, подадена пред Съда на публичната служба, поради констатацията в точка 68, първо изречение от решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520).
- 84 Всъщност следва да се отбележи, че в точка 68 от това решение Общият съд само посочва, че не е в състояние да се произнесе по делото, тъй като Съдът на публичната служба не е разгледал изтъкнатото от RN трето основание. Следва да се отбележи, че тази констатация се отнася само до въпроса дали фазата на производството позволява Общият съд да произнесе окончателно решение по делото, в производството по обжалване, а не до отделния въпрос за определянето на предмета и обхвата на спора след връщането на делото за ново разглеждане. В това отношение не сезираният с жалбата съд, а единствено съдът, на който делото е било върнато, трябва да определи този предмет и обхват като следствие на постановеното от сезирания с жалбата съд решение. Ето защо просто констатацията относно това дали фазата на производството позволява да се постанови окончателно решение по делото, не може сама по себе си да бъде определяща за целите на анализа на предмета и обхвата на делото след връщането му за ново разглеждане, извършван от съда, на който е било върнато делото.
- 85 В настоящия случай от точка 73 от настоящото решение е видно, че в точка 46 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд правилно е приел, че в решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520), не се е произнесъл по частите на второто основание, изведени от нарушение на принципите на равно третиране, на недопускане на дискриминация, основана на възраст, и на пропорционалност.
- 86 Четвърто, оплакването на Комисията, че е налице противоречие между точка 112 от третото обжалвано съдебно решение и точка 59 от решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520), не може да бъде уважено, тъй като се основава на отхвърлената в точка 78 от настоящото решение предпоставка, че с решение от 18 юли 2017 г., Комисия/RN (Т-695/16 Р, непубликувано, ЕУ:Т:2017:520), Общият съд имплицитно, но задължително е отхвърлил основанието, изведено от нарушение на принципа на равно третиране.
- 87 С оглед на изложените по-горе съображения първото основание, изтъкнато от Комисия в подкрепа на жалбата ѝ по дело С-118/21 Р, трябва да се отхвърли по същество.

По третата част на първото основание и по второто основание по дело С-116/21 Р, по третата част на първото основание и по първите две части на второто основание по дело С-117/21 Р, по третата част на второто основание и по първите

две части на третото основание по дело С-118/21 Р и по първото основание по дела С-138/21 Р и С-139/21 Р

Доводи на страните

- 88 С тези основания и части на основания Комисията и главно Съветът твърдят, че с обжалваните съдебни решения Общият съд е допуснал грешка при тълкуването на принципа на равно третиране и на принципа на недопускане на дискриминация, тъй като неправилно е приел, че положенията, обхванати от разпоредбите на членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, са сходни и че следователно е налице различно третиране, произтичащо от прилагането на различни режими към тези сходни положения.
- 89 Като цяло тези институции, подкрепяни от Парламента, считат, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото в точки 59 и 60 от първото обжалвано съдебно решение, в точки 58 и 59 от второто обжалвано съдебно решение и, що се отнася до Комисията, в точки 80 и 81 от третото обжалвано съдебно решение, като е приел, че датата на сключване на брака е единственият фактор, определящ прилагането на член 18 или член 20 от приложение VIII към Правилника, и че следователно положенията, обхванати от тези разпоредби, са действително сходни. Ако Общият съд бе взел предвид всички фактори, характеризиращи тези положения, той би трябвало да установи, че е налице съществена и обективна разлика между длъжностните лица, които са активно заети, и тези, които са прекратили служебното си правоотношение в институцията на Съюза, която разлика е свързана със съответното правно положение на тези длъжностни лица, по-специално по отношение на професионалните права и задължения, на които първите, за разлика от вторите, са подчинени съгласно разпоредбите на Правилника през целия период на тяхната служба.
- 90 По-конкретно, както Комисията, така и Съветът подчертават по-специално, че длъжностните лица, които са активно заети, за разлика от бившите длъжностни лица, които вече не са задължени да работят, трябва да правят вноски в пенсионната схема, получават основна заплата, по-висока от пенсията за осигурителен стаж и възраст, която ще им бъде отпусната при пенсиониране, задължени са да пребивават на мястото на работа и имат право на надбавки за експатриране, пребиваване в чужда държава и пътуване. Комисията допълва, че бившите длъжностни лица вече не са обхванати от общата здравноосигурителна схема за трудови злополуки. Тази институция отбелязва и че за разлика от член 20 от приложение VIII към Правилника, член 18 от това приложение предвижда, че условието за продължителност на брака не се прилага, ако в семейството на длъжностното лице е родено дете от брак, сключен от длъжностното лице преди датата на прекратяване на служебното правоотношение, което доказва, че положенията, обхванати от тези две разпоредби, са коренно различни. Всички тези съображения показвали, че положението на бивше длъжностно лице, което сключва брак, не изисква толкова очевидно, както в случая на длъжностно лице, което сключва брак, докато е активно заето, да се предложи заместващ доход на преживелия съпруг чрез отпускане на наследствена пенсия.
- 91 Комисията също така счита, че положението на длъжностните лица, които са активно заети, и на длъжностните лица, които са прекратили служебното си правоотношение с институцията на Съюза, е различно в личен план. От една страна, длъжностните лица, които сключват брак, преди да прекратят служебното си правоотношение, са по-млади от длъжностните лица, обхванати от член 20 от приложение VIII към Правилника. От друга страна, за лице,

което сключва брак с пенсионирано длъжностно лице, се предполага, че вече е икономически независимо, поради което смъртта на това длъжностно лице би имала по-ограничено действие, отколкото в случай на длъжностно лице, което поддържа домакинството си чрез активната си служба. В това отношение Комисията посочва, че в точка 51 от първото обжалвано съдебно решение, в точка 50 от второто обжалвано съдебно решение и в точка 72 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд тълкува неправилно точка 69 от решение от 19 декември 2019 г., НК/Комисия (С-460/18 Р, ЕУ:С:2019:1119). Противно на това, което твърдял Общият съд, именно икономическото състояние на преживелия съпруг може да представлява релевантен фактор за законодателя на Съюза, когато той определя критериите за отпускане на наследствената пенсия съгласно член 20 от приложение VIII към Правилника, предвид обстоятелствата, при които е сключен бракът.

- 92 Комисията и Съветът добавят, че Общият съд неправилно отказва в точка 56 от първото обжалвано съдебно решение, в точка 55 от второто обжалвано съдебно решение и, що се отнася до Комисията, в точка 77 от третото обжалвано съдебно решение, да извлече последиците от точка 33 от решение от 17 юни 1993 г., Араухо-Dumay/Комисия (Т-65/92, ЕУ:Т:1993:47), доколкото в последното решение Първоинстанционният съд подчертава разликата между положенията, уредени от членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, като логиката, залегнала в това решение, може да се пренесе към настоящите дела въпреки разликата във фактите, които пораждат съответните разглеждани спорове.
- 93 Впрочем Комисията твърди, че в точка 58 от първото обжалвано съдебно решение, в точка 57 от второто обжалвано съдебно решение и в точка 79 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд неправилно не е взел предвид при анализа си целта на минималната продължителност на брака, предвидена в членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, а именно, както следва от точка 89 от решение от 19 декември 2019 г., НК/Комисия (С-460/18 Р, ЕУ:С:2019:1119), избягването на договорите за наследство и следователно сключването на брак с единствената цел да се получи изплащане на наследствена пенсия, без този брак да отговаря на реалността или на стабилността на отношенията между съответните лица. В този смисъл Общият съд не бил спазил критерия, съгласно който при преценката на сходството на положенията е необходимо да се вземат предвид всички елементи, които ги характеризират, както и всички правни норми, уреждащи положението във всяка от сравняваните ситуации. По-конкретно, като е приел в същите точки на трите обжалвани съдебни решения, че бракът, сключен след прекратяване на служебното правоотношение, не променя съществено положението на преживелия съпруг по отношение на имуществените му права в сравнение с положението, предмет на член 18 от приложение VIII към Правилника, Общият съд, освен че не е мотивирал това съображение, е пренебрегнал риска такъв брак да бъде повод за сключване на договори за наследство.
- 94 VW, BT, подкрепяна от AIACE Internationale, и RN оспорват тези доводи.

Съображения на Съда

- 95 В самото начало следва да се припомни практиката на Съда, че равенството пред закона, закрепено в член 20 от Хартата, е общ принцип на правото на Съюза, който изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни

положения, освен ако разграничаването им не е обективно обосновано (решение от 2 септември 2021 г., *État belge* (Право на пребиваване в случай на домашно насилие), C-930/19, EU:C:2021:657, т. 57 и цитираната съдебна практика).

- 96 Изискването положенията да са сходни, за да може да се определи дали е налице нарушение на принципа на равно третиране, трябва да се преценява с оглед на всички характерни за тези положения обстоятелства, и по-специално с оглед на предмета и целта на установяващия разглежданото различие акт, като в това отношение трябва да се вземат предвид принципите и целите в областта, към която се отнася този акт. Когато разглежданите положения не са сходни, различното им третиране не нарушава предвиденото в член 20 от Хартата равенство пред закона (решение от 2 септември 2021 г., *État belge* (Право на пребиваване в случай на домашно насилие), C-930/19, EU:C:2021:657, т. 58 и цитираната съдебна практика).
- 97 В светлината на тази съдебна практика трябва да се разгледат твърденията на Комисията и на Съвета, подкрепени от Парламента, че в обжалваните съдебни решения Общият съд неправилно е приел, че положенията, обхванати от разпоредбите на членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, са сходни и че е налице разлика в третирането на тези сходни положения в зависимост от датата на сключване на брака.
- 98 В това отношение следва да се отбележи, че в точки 51, 52 и 55 от първото обжалвано съдебно решение, в точки 50, 51 и 54 от второто обжалвано съдебно решение и в точки 72, 73 и 76 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд е установил, че целта на членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, при спазване на условието за минимална продължителност на брака, е да се отпуснат наследствени пенсии на преживелия съпруг единствено въз основа на правното естество на връзката между този съпруг и починалия съпруг. Общият съд посочва също така, че целта на тези разпоредби е да се предостави на преживелия съпруг заместващ доход, който да компенсира частично загубата на дохода на починалия съпруг, който е бивше длъжностно лице, което вече не е активно заето и поради това вече не плаща вноски в пенсионноосигурителната схема на Съюза.
- 99 Поради това Общият съд приема по същество, че тези две разпоредби от приложение VIII към Правилника имат по същество идентичен предмет и цел с оглед на съдебната практика, посочена в точка 96 от настоящото решение и припомнена от Общия съд в точка 44 от първото и второто обжалвано съдебно решение и в точка 66 от третото обжалвано съдебно решение. Според Общия съд основната характеристика на въпросните наследствени пенсии е правното естество на връзката между преживелия съпруг като лице, на което тези разпоредби предоставят право, и починалото бивше длъжностно лице. Отново според Общия съд единствената разлика в прилагането на членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника се състои в условието за минимална продължителност на брака, което само по себе си се обуславя от датата на сключване на брака с оглед на статута на длъжностното лице съгласно Правилника към тази дата, както става ясно от точка 53 от първото обжалвано съдебно решение, точка 52 от второто обжалвано съдебно решение и точка 74 от третото обжалвано съдебно решение.
- 100 При тези условия Общият съд е могъл, без да допусне грешка при прилагане на правото, да приеме, от една страна, в точка 59 от първото обжалвано съдебно решение, точка 58 от второто обжалвано съдебно решение и точка 80 от третото обжалвано съдебно решение, че хипотезите, обхванати от разпоредбите на членове 18 и 20 от приложение VIII към

Правилника, са сходни, и от друга страна, в точки 53 и 60 от първото обжалвано съдебно решение, в точки 52 и 59 от второто обжалвано съдебно решение и в точки 74 и 81 от третото обжалвано съдебно решение, че положенията, обхванати от тези разпоредби, се различават само по отношение на датата на сключване на брака във връзка със статута на длъжностното лице съгласно Правилника.

- 101 Комисията и Съветът, подкрепяни от Парламента, твърдят обаче, първо, че положенията, посочени в членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, се различават по същество и обективно именно от факта, че към датата на сключване на брака длъжностното лице, съгласно първата разпоредба, все още е било активно заето в институция на Съюза, докато съгласно втората разпоредба то вече не е активно заето. Следователно Общият съд не е взел предвид в достатъчна степен този характерен елемент при преценката на сходството на положенията.
- 102 Както обаче правилно посочва Общият съд в точка 54 от първото обжалвано съдебно решение, в точка 53 от второто обжалвано съдебно решение и в точка 75 от третото обжалвано съдебно решение, правното естество на връзката между преживелия съпруг и починалото длъжностно лице не се различава в зависимост от това дали към момента на сключване на брака длъжностните лица са упражнявали професионална дейност или не и в зависимост от размера на платените или все още дължими вноски към пенсионноосигурителната схема на Съюза. Също така, както констатира Общият съд в точка 58 от първото обжалвано съдебно решение, в точка 57 от второто обжалвано съдебно решение и в точка 79 от третото обжалвано съдебно решение, обстоятелството, че починалото длъжностно лице е сключило брак преди или след прекратяването на служебното си правоотношение, не е от естество да промени съществено положението на преживелия съпруг по отношение на неговите имуществени права, които включват правото на наследствена пенсия като заместващ доход.
- 103 Всъщност следва да се подчертае, че датата на сключване на брака се определя единствено от волята на бъдещите съпрузи. Това решение е резултат от свободен избор на длъжностното лице въз основа на множество съображения, които не включват непременно или единствено отчитане на обстоятелствата, свързани с упражняването или неупражняването на професионална дейност. Противно на твърденията на Комисията и на Съвета, фактът, че това длъжностно лице е било или не е било активно заето към тази дата, не може да има решаващо значение за преценката на сходството на разглежданите положения с оглед на критериите, посочени в точка 96 от настоящото решение, и по-специално с оглед на предмета и целта на членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, припомнени в точка 98 от настоящото решение. В това отношение мотивите на Общия съд, припомнени в предходната точка от настоящото решение, се основават по същество на този предмет, тази цел и този основен елемент.
- 104 Вярно е, че както следва от точка 99 от настоящото решение, статутът на длъжностното лице съгласно Правилника към момента на сключване на брака оказва влияние върху изискването за минимална продължителност на брака. Изискваната продължителност е само една година, когато бракът е сключен, докато длъжностното лице все още е активно заето, но се увеличава на пет години, когато длъжностното лице сключва брак след прекратяване на служебното правоотношение с институция на Съюза.

- 105 Както обаче правилно посочва VW и както е видно от точки 102 и 103 от настоящото решение, нито статутът на длъжностното лице съгласно Правилника, нито датата на сключване на брака са релевантни фактори на етапа на преценка на сходството на положенията, тъй като нямат пряка връзка с предмета, целта и основната характеристика на правото на наследствена пенсия съгласно членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника.
- 106 Именно поради това е уместно да се приеме по аналогия, както посочва Съдът в точка 70 от решение от 19 декември 2019 г., НК/Комисия (С-460/18 Р, ЕУ:С:2019:1119), що се отнася до наследствената пенсия, предвидена в член 17 от приложение VIII към Правилника, че отпускането на наследствена пенсия принципно зависи „само“ от правното естество на връзката между съответното лице и починалото длъжностно лице, въпреки че в точка 89 от това решение Съдът признава, че минималната продължителност на брака също е условие преживелият съпруг да има право на наследствена пенсия.
- 107 Всъщност правното естество на връзките между съпрузите е в основата на схемата на наследствени пенсии на Съюза за длъжностни лица, тъй като това условие за предоставяне на право на пенсия е общо за всички наследствени пенсии, посочени в членове 17—20 и в член 27 от приложение VIII към Правилника. Условието за минимална продължителност на брака е съпътстващо спрямо условието, свързано с правното естество на връзките между съпрузите, тъй като то има за цел само да се уточни продължителността на правната връзка за целите на отпускането на наследствена пенсия. Това съпътстващо условие не е включено и в някои наследствени пенсии, като тези по членове 19 и 27 от приложение VIII към Правилника.
- 108 Следователно в точки 52 и 54 от първото обжалвано съдебно решение, в точки 51 и 53 от второто обжалвано съдебно решение и в точки 73 и 75 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд правилно е подчертал в мотивите си значението на правната връзка между съпрузите като основен елемент, характеризиращ установения в Съюза режим на наследствените пенсии, и е направил извод, че статутът на длъжностното лице съгласно Правилника не оказва влияние върху тази връзка.
- 109 Комисията и Съветът твърдят, на второ място, че положението на бивше длъжностно лице, което сключва брак след служебното правоотношение, не предполага в същата степен необходимост да се предложи заместващ доход на преживелия съпруг, както в случая на длъжностно лице, което сключва брак, докато е активно заето. В това отношение е достатъчно да се припомни, както правилно посочва Общият съд в точка 58 от първото обжалвано съдебно решение, в точка 57 от второто обжалвано съдебно решение и в точка 79 от третото обжалвано съдебно решение, като се позовава на точка 69 от решение от 19 декември 2019 г., НК/Комисия (С-460/18 Р, ЕУ:С:2019:1119), че правото на наследствени пенсии по членове 8 и 20 от приложение VIII към Правилника не е подчинено на условия за доходи или имущество, които трябва да характеризират невъзможността на преживелия съпруг да посрещне нуждите си и които доказват по този начин финансовата му зависимост в миналото от починалия.
- 110 На трето място Комисията изтъква, че Общият съд не е взел предвид целта на минималната продължителност на брака, предвидена в членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, която, както е видно от точка 89 от решение от 19 декември 2019 г., НК/Комисия (С-460/18 Р, ЕУ:С:2019:1119), е да се предотврати сключването на измамни или неправомерни договори за наследство. В това отношение е достатъчно да се отбележи,

че този аспект не е от значение на етапа на преценка на сходството на положенията. Всъщност този довод е свързан с обосновката за изискването за по-голямата или по-малката продължителност на брака, поради което може да се използва само на етапа на преценка на пропорционалността на всяка установена разлика в третирането.

- 111 Освен това, що се отнася до довода на Комисията, че липсата на сходство между положенията се доказва и от факта, че противно на предвиденото в член 20 от приложение VIII към Правилника, условието за минимална продължителност на брака престава да се прилага съгласно член 18 от това приложение, когато преживелият съпруг издържа или е издържал децата на бившето длъжностно лице, този аспект няма отношение за преценката на сходството на положенията, обхванати от тези два члена. Всъщност условието, свързано с издръжката на децата, предвидено само в член 18 от приложение VIII към Правилника, има по аналогия с посоченото в точки 104 и 106 от настоящото решение същия допълващ характер като условието относно минималната продължителност на брака, което то замества. В този смисъл то е лишено от пряка връзка с предмета, целта и основната характеристика на правото на наследствена пенсия, посочено в членове 18 и 20 от това приложение.
- 112 От изложените по-горе съображения следва, че противно на твърденията на Комисията и на Съвета, подкрепяни от Парламента, изводите, направени от Общия съд в точки 59 и 60 от първото обжалвано съдебно решение, в точки 58 и 59 от второто обжалвано съдебно решение и в точки 80 и 81 от третото обжалвано съдебно решение, не са опорочени от грешка при прилагане на правото.
- 113 При тези обстоятелства доводът на Комисията и на Съвета, че Общият съд неправилно е отказал в точка 56 от първото обжалвано съдебно решение, в точка 55 от второто обжалвано съдебно решение и, що се отнася до Комисия, в точка 77 от третото обжалвано съдебно решение, да извлече последиците от точка 33 от решение от 17 юни 1993 г., Агаучо-Dumay/Комисия (Т-65/92, ЕУ:Т:1993:47), следва да се квалифицира като неотносим. Всъщност, дори този довод да е основателен, изводите на Общия съд относно сходството на положенията се основават достатъчно точно на мотивите, изложени в точки 51—55 и 58 от първото обжалвано съдебно решение, в точки 50—54 и 57 от второто обжалвано съдебно решение и в точки 72—76 и 79 от третото обжалвано съдебно решение, независимо от съображенията, изложени съответно в точки 56, 57 и 77 от тези решения.
- 114 От това следва, че третата част на първото основание и второто основание по дело С-116/21 Р, третата част на първото основание и първите две части на второто основание по дело С-117/21 Р, третата част на второто основание и първите две части на третото основание по дело С-118/21 Р и първото основание по дела С-138/21 Р и С-139/21 Р следва да бъдат отхвърлени по същество.

По първите две части на първото основание по дела С-116/21 Р и С-117/21 Р, по първите две части на второто основание по дело С-118/21 Р и по второто основание по дела С-138/21 Р и С-139/21 Р

Доводи на страните

- 115 С тези основания Комисията и, при условията на евентуалност, Съветът по същество упрекуват Общия съд, че е допуснал грешка при прилагане на правото в обжалваните съдебни решения по отношение на обхвата на съдебния контрол.
- 116 Двете институции, подкрепяни от Парламента, считат, че в точка 48, второ изречение от първите две обжалвани съдебни решения и, що се отнася до Комисията, в точка 70, второ изречение от третото обжалвано съдебно решение, Общият съд е приложил съдебната практика на Съюза, развита в коренно различния контекст на избор на политика за персонала в положения, в които законодателят разполага с няколко възможности. Така, по-специално в точка 80 от първото обжалвано съдебно решение, в точка 84 от второто обжалвано съдебно решение и, що се отнася до Комисията, в точка 105 от третото обжалвано съдебно решение, Общият съд неправилно приел, че изборът на законодателя на Съюза относно минималната продължителност на брака, закрепен в член 20 от приложение VIII към Правилника, е просто „необоснован“. По този начин той е упражнил контрол, надхвърлящ „явно неуместния или неадекватен“ характер на въпросната мярка по отношение на целта, преследвана от компетентните институции, а именно в случая да се предотвратят злоупотребите с права и измамите и да се опазят финансите на Съюза. По този начин Общият съд заменя със собствената си преценка тази на законодателя на Съюза и следователно надхвърля пределите на контрола за законосъобразност.
- 117 Що се отнася до целта за опазване на финансите на Съюза, Съветът упреква Общия съд, че не е разгледал член 20 от приложение VIII към Правилника в светлината на тази цел, разбираана в широк смисъл, във връзка с целта за борба с измамите. Освен че Общият съд трябвало да провери дали тази разпоредба е явно неподходяща с оглед на тези цели, Съветът твърди, че в точка 83 от първото обжалвано съдебно решение и в точка 87 от второто обжалвано съдебно решение Общият съд неправилно е приел, че дори при липсата на тази разпоредба финансовото равновесие на пенсионната схема на Съюза не би било застрашено. Всъщност Съюзът трябвало да разработи система, която да препятства случаи на измама, произтичащи от фиктивни бракове, сключени от пенсионирани длъжностни лица на Съюза.
- 118 Комисията изтъква още, че макар да твърди, че основава преценката си за законосъобразността на член 20 от приложение VIII на членове 20 и 21 от Хартата, Общият съд се отклонява от практиката на Съда, съгласно която преценката на законосъобразността на акт на Съюза от гледна точка на основните права във всички случаи не може да се основава на твърдения, изведени от последиците на този акт в конкретен случай. Всъщност в точки 77 и 78 от първото обжалвано съдебно решение, в точка 81 от второто обжалвано съдебно решение и в точки 101—103 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд подчертава особено неблагоприятното положение, на което могат да станат жертва някои лица, и освен това се позовава на особеностите на фактическите обстоятелства по делото, за да приеме, че член 20 от приложение VIII към Правилника е незаконосъобразен.

- 119 VW счита, че като упрекуват Общият съд, че е осъществил контрол върху „необоснования“ характер на избора, направен от законодателя на Съюза, Комисията и Съветът неправилно тълкуват първото обжалвано съдебно решение. Всъщност в точки 69—74 от това решение Общият съд разглежда „явно необоснования“ характер на този избор, в смисъл на „неподходящ“. Като счита, че Общият съд е следвал правилната логика на проверката за пропорционалност, както е установена в съдебната практика на съдилищата на Съюза, VW твърди, че Общият съд правилно е приел, че дори да се признае за легитимна целта за борба с измамите, мярката, целяща да наложи, въз основа на необорима презумпция, минимална продължителност на брака, пет пъти по-голяма от изискваната в член 18 от това приложение, е явно неподходяща и надхвърля необходимото, за да се гарантира липсата на измами.
- 120 Освен това VW счита, че противно на твърдяното от Комисията, Общият съд, освен съображенията, свързани с нейното фактическо и семейно положение, в точка 61 от първото обжалвано съдебно решение посочва, че различното третиране е довело до неблагоприятно положение не само за нея, но в по-общ план — за всички преживели съпрузи на бивше длъжностно лице, което е сключило брак след прекратяване на служебното си правоотношение, и следователно за всички преживели съпрузи, попадащи в обхвата на член 20 от приложение VIII към Правилника.
- 121 BT, подкрепяна от AIACE Internationale, също счита, че в точка 61 от второто обжалвано съдебно решение Общият съд се е изразил общо, без да се позовава конкретно на нейното дело и без да извежда доводи от фактическите обстоятелства по случая.
- 122 Освен това BT твърди, че както е приел Съдът в решение от 19 декември 2019 г., НК/Комисия (С-460/18 Р, EU:С:2019:1119), че условието за минимална продължителност на брака от една година, посочено в членове 17 и 18 от приложение VIII към Правилника, не изглежда дискриминационно или явно неподходящо с оглед на целта, преследвана с отпускането на наследствена пенсия, така Общият съд бил длъжен да провери дали условието за минимална продължителност на брака от пет години, посочено в член 20 от това приложение, не е дискриминационно и явно неподходящо и дали е необходимо за постигане на целите, поставени от законодателя на Съюза. Във второто обжалвано съдебно решение Общият съд бил извършил подробна проверка.
- 123 RN твърди, че доводът на Комисията, че Общият съд е надхвърлил обхвата на своята компетентност, е неясен и следователно недопустим, тъй като Комисията не уточнява с оглед на коя цел, преследвана от наследствена пенсия, е трябвало да се разгледа законосъобразността на член 20 от приложение VIII към Правилника. Във всеки случай RN счита, че Общият съд е преценил положението на преживелите съпрузи с оглед на целта да бъдат компенсирани за загубата на доходи в резултат на смъртта на бившето длъжностно лице.
- 124 Освен това RN твърди, че противно на твърдението на Комисията, при преценката на валидността на член 20 от приложение VIII към Правилника Общият съд не само е разгледал прилагането на тази разпоредба в конкретния случай, но в точки 83 и 103 от третото обжалвано съдебно решение е отбелязал, че тази разпоредба води до особено неблагоприятно положение за цяла категория лица, а именно за преживелите съпрузи, които са сключили брак с бивше длъжностно лице.

Съображения на Съда

- 125 В самото начало следва да се отбележи, че противно на твърдението на RN, доводът на Комисията, че Общият съд е надхвърлил обхвата на съдебния контрол, не е неясен и следователно не е недопустим с оглед на съдебната практика, припомнена в точка 43 от настоящото решение. Всъщност с този довод институцията упреква Общия съд, че е приложил неправилно критерия, въз основа на който е трябвало да се прецени законосъобразността на член 20 от приложение VIII към Правилника.
- 126 По същество следва да се отбележи, че в точки 46—48 от първото и второто обжалвано съдебно решение и в точки 68—70 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд припомня изискванията, посочени в член 52, параграф 1 от Хартата, и съдебната практика, приложима за целите на проверката на пропорционалността на различно третиране. По-нататък в точка 49 от първото и второто обжалвано съдебно решение и в точка 71 от третото обжалвано съдебно решение той постановява, че ако положенията, посочени в членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, са сходни, той трябва да провери дали законодателят на Съюза не е приел необосновано, че въведеното различно третиране може да бъде подходящо и необходимо за постигането на целта от общ интерес, преследвана с условието, свързано с минималната продължителност на брака, предвидено в член 20 от приложение VIII към Правилника. След като стига до извода, че положенията са сходни, той извършва този анализ, считано от точка 65 от първото обжалвано съдебно решение, точка 66 от второто обжалвано съдебно решение и точка 90 от третото обжалвано съдебно решение.
- 127 Както обаче твърдят Комисията и Съветът, подкрепяни от Парламента, от практиката на Съда следва, че в случай на разпоредби на Правилника като разглежданите в настоящото дело и предвид широката свобода на преценка, с която разполага законодателят на Съюза в това отношение, принципът на равно третиране, закрепен в член 20 от Хартата, би бил нарушен само когато законодателят на Съюза прави произволно или явно несъответстващо разграничение с оглед на целта, преследвана от разглежданата правна уредба (вж. в този смисъл решение от 25 март 2021 г., Alvarez y Vejarano и др./Комисия, C-517/19 P и C-518/19 P, EU:C:2021:240, т. 53 и цитираната съдебна практика).
- 128 Следва да се приеме, че тази съдебна практика е приложима при проверката на изискването за пропорционалност, наложено с член 52, параграф 1 от Хартата.
- 129 В случая в точка 49 от първото и второто обжалвано съдебно решение и в точка 71 от третото обжалвано съдебно решение Общият съд приема, че е трябвало да провери дали законодателят на Съюза не е приел необосновано, че въведената разлика в третирането може да бъде подходяща и необходима за постигането на целта от общ интерес, преследвана с условието за минимална продължителност на брака, предвидено в член 20 от приложение VIII към Правилника. Той обаче е трябвало да се ограничи до проверка дали разграничението, направено в тази разпоредба, разглеждана във връзка с член 18 от това приложение, не изглежда произволно или явно несъответстващо с оглед на преследваната цел от общ интерес. Така той не се е съобразил с обхвата на съдебния си контрол, като е разгледал изискването за пропорционалност по неправилен начин и по този начин е допуснал грешка при прилагане на правото. Всъщност, ако не е била допусната тази грешка, Общият съд е трябвало да приеме различни съображения и евентуално да стигне до

извод, различен от този, до който е стигнал в точки 80, 85 и 87 от първото обжалвано съдебно решение, в точки 84, 90 и 92 от второто обжалвано съдебно решение и в точки 105, 110 и 112 от третото обжалвано съдебно решение.

- 130 Това неправилно прилагане на съдебния контрол е отразено и в точка 69 от първото обжалвано съдебно решение, в точка 71 от второто обжалвано съдебно решение и в точка 94 от третото обжалвано съдебно решение. Въз основа на тези съображения Общият съд проверява дали условието за минимална продължителност на брака от пет години, предвидено в член 20 от приложение VIII към Правилника, разглеждано самостоятелно и независимо от условието за минимална продължителност на брака от една година, предвидено в член 18 от същото приложение, е пропорционално в контекста на член 52, параграф 1 от Хартата, в смисъл че не надхвърля явно необходимото за постигане на преследваната от законодателя на Съюза цел. Както следва обаче от точка 128 от настоящото решение, дори в контекста на тази разпоредба на Хартата Общият съд е трябвало да се ограничи до проверка на това дали установеното в настоящия случай разграничение, а именно фактът, че минималната продължителност на брака в случаите, обхванати от член 20 от приложение VIII към Правилника, е пет пъти по-голяма от тази, предвидена за положенията, обхванати от член 18 от същото приложение, въпреки че всички тези положения са сходни, трябва да се счита за произволно или явно несъответстващо с оглед на целта, преследвана от законодателя на Съюза, която е обща за тези две разпоредби.
- 131 При тези обстоятелства и без да е необходимо да се разглеждат другите доводи, изтъкнати от Комисията и Съвета, първите две части на първото основание по дела С-116/21 Р и С-117/21 Р, първите две части на второто основание по дело С-118/21 Р и второто основание по дела С-138/21 Р и С-139/21 Р трябва да бъдат уважени.
- 132 Ето защо, без да е необходимо да се разглеждат третото основание по дело С-116/21 Р, третата част на второто основание и третото основание по дело С-117/21 Р, третата част на третото основание и четвъртото основание по дело С-118/21 Р, третото и четвъртото основание по дело С-138/21 Р и третото основание по дело С-139/21 Р, жалбите следва да бъдат уважени, а трите обжалвани съдебни решения — отменени.

По жалбите пред Общия съд

- 133 Съгласно член 61, първа алинея, второ изречение от Статута на Съда на Европейския съюз, в случай че отмени решението на Общия съд, Съдът може да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това.
- 134 В случая, като се има предвид по-специално обстоятелството, че жалбите за отмяна по дела Т-243/18, Т-315/19 и Т-442/17 RENV почиват на основания, които са били предмет на състезателно производство пред Общия съд и чието разглеждане не изисква приемането на допълнителни процесуални мерки или събиране на доказателства по преписката, следва да се приеме, че фазата на производството позволява да постанови окончателно решение по тези жалби.

- 135 За да се гарантира, че Съдът разполага с пълната преписка по делата за тази цел, на 21 януари 2022 г. секретариатът на Съда, по искане на съдията докладчик, изисква от секретариата на Общия съд да изпрати звукозаписите от заседанията, проведени по дела Т-243/18 и Т-315/19. Секретариатът на Общия съд е изпълнил това искане на 25 януари 2022 г.

По жалбата по дело Т-243/18

- 136 В подкрепа на жалбата си пред Общия съд по дело Т-243/18 VW изтъква по същество две основания, изведени главно от незаконосъобразността на член 20 от приложение VIII към Правилника и, при условията на евентуалност, от неправилното тълкуване на член 27 от приложение VIII към Правилника. При условията на евентуалност тя твърди също, че тази разпоредба е незаконосъобразна, тъй като нарушава принципа на равно третиране, закрепен в член 20 от Хартата.

По първото основание: незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника

- 137 С първото си основание по дело Т-243/18 VW твърди, че член 20 от приложение VIII към Правилника нарушава принципите на равно третиране и на пропорционалност, закрепени съответно в член 20 и член 52 от Хартата, тъй като налага изискване за минимална продължителност на брака от пет години, докато член 18 от приложение VIII към Правилника предвижда продължителност от само една година, и така неоснователно я лишава от правото на наследствена пенсия.
- 138 Комисията, подкрепяна от Парламента и от Съвета, оспорва тези доводи.
- 139 Следва да се припомни, че съгласно член 52, параграф 1 от Хартата всяко ограничаване на упражняването на правата и свободите, признати от нея, трябва да бъде предвидено в закон и да зачита основното съдържание на същите права и свободи. При спазване на принципа на пропорционалност ограничения могат да бъдат налагани само ако са необходими и ако действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора.
- 140 Освен това принципът на равно третиране представлява общ принцип на правото на Съюза, залегнал в член 20 от Хартата, а принципът за недопускане на дискриминация, прогласен в член 21, параграф 1 от Хартата, е негово особено проявление (решение от 29 октомври 2020 г., *Veselibas ministrija*, С-243/19, ЕУ:С:2020:872, т. 35 и цитираната съдебна практика). Тези два принципа са припомнени и в член 1г от Правилника.
- 141 Съдът вече е постановил, че забраната за дискриминация на основание възраст, закрепена в член 21, параграф 1 от Хартата, е задължителна като общ принцип на правото на Съюза, като тази забрана е достатъчна сама по себе си, за да породи право за частноправните субекти, на което те да могат да се позовават в това му качество при спор между тях в област, обхваната от правото на Съюза (решение от 17 април 2018 г., *Egenberger*, С-414/16, ЕУ:С:2018:257, т. 76 и цитираната съдебна практика). Същото трябва да важи и за общия принцип на равно третиране или на равенство пред закона, посочен в член 20 от Хартата.

- 142 Както вече беше посочено в точка 95 настоящото решение, общият принцип на равно третиране налага на законодателя на Съюза, в съответствие с изискванията на член 52, параграф 1 от Хартата, да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират по еднакъв начин различни положения, освен ако това третиране е обективно обосновано. Разликата в третирането е обоснована, когато се основава на обективен и разумен критерий, тоест когато е свързана с допустима от закона цел на разглежданото законодателство и когато е съразмерна на преследваната от съответното третиране цел (решение от 22 май 2014 г., Glatzel, С-356/12, ЕУ:С:2014:350, т. 43 и цитираната съдебна практика).
- 143 Както е обяснено в точка 96 от настоящото решение, изискването за сходство на положенията, за да се определи дали е налице нарушение на принципа на равно третиране, трябва да се преценява с оглед на всички фактори, които ги характеризират, и по-специално с оглед на предмета и целта на установяващия разглежданото различие акт, като в това отношение трябва да се вземат предвид принципите и целите в областта, към която се отнася този акт. Ако съответните положения не са сходни, различното им третиране не нарушава предвиденото в член 20 от Хартата равенство пред закона.
- 144 Освен това е необходимо да се припомни практиката на Съда, посочена в точка 127 от настоящото решение, съгласно която в случай на разпоредби на Правилника като разглежданите в настоящото дело и предвид широката свобода на преценка, с която разполага законодателят на Съюза в това отношение принципът на равно третиране е нарушен само когато законодателят на Съюза прави произволно или явно несъответстващо разграничение с оглед на целта, преследвана от разглежданата правна уредба.
- 145 В светлината на тази съдебна практика и на изискванията на член 52, параграф 1 от Хартата възражението за незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника, повдигнато от VW по дело T-243/18, трябва да се разгледа с оглед на членове 20 и 52 от Хартата.
- 146 На първо място, що се отнася до сходството на положенията, посочени в членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, тези положения трябва да се разглеждат като сходни по съображенията, изложени в точки 98—113 от настоящото решение.
- 147 На второ място, следва да се отбележи, че като е предвидил различна минимална продължителност на брака в тези разпоредби на приложение VIII към Правилника, законодателят на Съюза е третира по различен начин сходни положения.
- 148 На трето място, следва да се провери дали тази разлика в третирането е в съответствие с член 20 от Хартата, доколкото отговаря на критериите, посочени в член 52, параграф 1 от Хартата и припомнени в точка 139 от настоящото решение.
- 149 Първо, безспорно е, че посочената разлика в третирането е предвидена в закона по смисъла на член 52, параграф 1 от Хартата, тъй като произтича от член 20 от приложение VIII към Правилника във връзка с член 18 от това приложение. В тези разпоредби на правото на Съюза са предвидени точно определени количествени изисквания за минимална продължителност на брака, които определят обхвата на ограничението на упражняването на правото на равно третиране (вж. по отношение на обхвата на изискването всяко

ограничение на упражняването на основните права да бъде предвидено със закон решение от 26 април 2022 г., Полша/Парламент и Съвет, С-401/19, ЕУ:С:2022:297, т. 64 и цитираната съдебна практика).

- 150 Второ, ограничаването на пенсионната схема за наследствени пенсии поради въпросната разлика в третирането е съобразено с основното съдържание на принципа на равно третиране в съответствие с член 52, параграф 1 от Хартата. Всъщност това ограничение не поставя под въпрос този принцип като такъв, доколкото то се отнася само до ограничения въпрос за условието за минимална продължителност на брака, на което трябва да отговарят преживелите съпрузи на починали длъжностни лица или бивши длъжностни лица, за да могат да получават наследствена пенсия, без преживелите съпрузи да са лишени от възможността да получават такава пенсия във всяка от хипотезите, предвидени в членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника.
- 151 Трето, това ограничение отговаря на цел от общ интерес по смисъла на член 52, параграф 1 от Хартата, а именно предотвратяването на злоупотребите с права и измамите, чиято забрана представлява общ принцип на правото на Съюза, който правните субекти са длъжни да спазват (решение от 6 февруари 2018 г., Altun и др., С-359/16, ЕУ:С:2018:63, т. 49). Всъщност Съдът вече е постановил, че условието бракът да е продължил известен период от време, за да може преживелият съпруг да се ползва от наследствена пенсия, цели да се гарантира, че връзката между съответните лица е била действителна и стабилна (вж. в този смисъл решение от 19 декември 2019 г., НК/Комисия, С-460/18 Р, ЕУ:С:2019:1119, т. 89). Това е единен критерий, който се прилага без разлика за всички преживели съпрузи, обхванати от разпоредбите на членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, и има за цел не да предположи наличието на злоупотреба или измама от страна на преживелите съпрузи, а да предотврати извършването на такава злоупотреба или измама.
- 152 Четвърто, що се отнася до проверката на пропорционалността, в контекста на контрола на законосъобразността на разпоредба на правото на Съюза с оглед на принципа на равно третиране и на широката свобода на преценка, с която разполага законодателят на Съюза по отношение на Правилника, е необходимо да се провери, както е посочено в точки 127 и 144 от настоящото решение, дали, като налага минимална продължителност на брака от пет години на преживелите съпрузи, които са сключили брак с длъжностно лице, след като последното е прекратило служебните си правоотношения, докато съгласно член 18 от приложение VIII към Правилника тази минимална продължителност е само една година в случай на брак с длъжностно лице, което все още е в служебно правоотношение, член 20 от това приложение предвижда разграничение, което е произволно или явно несъответстващо по отношение на целта от общ интерес, посочена в предходната точка от настоящото решение.
- 153 Съдът вече е постановил, че условието за минимална продължителност от една година, предвидено в член 17 от приложение VIII към Правилника, не е нито произволно, нито явно несъответстващо по отношение на тази цел, като този анализ се прилага *mutatis mutandis* за условието за минимална продължителност от една година, предвидено в член 18 от приложение VIII към Правилника (вж. по аналогия решение от 19 декември 2019 г., НК/Комисия, С-460/18 Р, ЕУ:С:2019:1119, т. 90).

- 154 Както Комисията, подкрепяна от Съвета и Парламента, е посочила по същество в писмените си становища и в хода на заседанието пред Общия съд, не изглежда произволно или явно несъответстващо да се изисква в член 20 от приложение VIII към Правилника по-дълга минимална продължителност на брака от тази, предвидена в член 18 от това приложение. Всъщност в хипотезата по член 20, която се характеризира с факта, че бракът е сключен, след като длъжностното лице е прекратило служебното си правоотношение, стимулите за извършване на злоупотреби или измами може да бъде насърчени от по-голямата предвидимост и близост на смъртта на длъжностното лице, когато, както в настоящия случай, прекратяването на служебното правоотношение настъпва след пенсиониране по смисъла на член 52 от Правилника.
- 155 При тези обстоятелства следва да се приеме, че като е предвидил в член 20 от приложение VIII към Правилника минимална продължителност на брака от пет години с цел предотвратяване на злоупотреби и измами, докато тази продължителност е само една година в хипотезите, обхванати от член 18 от това приложение, законодателят на Съюза, в рамките на предоставената му широка свобода на преценка, не е извършил произволно или явно несъответстващо разграничение.
- 156 От изложеното следва, че без да е необходимо да се разглежда целта за опазване на финансовите интереси на Съюза, изтъкната от Комисията в хода на съдебното заседание пред Общия съд, различното третиране, установено в член 20 от приложение VIII към Правилника, е в съответствие с член 20 от Хартата.
- 157 Ето защо първото основание, изведено от възражение за незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника, следва да се отхвърли.

По второто основание: неправилно тълкуване на член 27 от приложение VIII към Правилника и възражение за незаконосъобразност на тази разпоредба

- 158 С второто си основание по дело T-243/18 VW твърди, че Комисията е допуснала грешка при тълкуването на член 27 от приложение VIII към Правилника, тъй като според VW тази разпоредба може да се тълкува само като отнасяща се до положение на брак, сключен след развод между различни лица. При условията на евентуалност VW твърди, че разпоредбата е незаконосъобразна, тъй като нарушава принципите на равно третиране и пропорционалност, закрепени съответно в член 20 и член 52 от Хартата.
- 159 Комисията, подкрепяна от Парламента и Съвета, оспорва този довод, като се позовава по-специално на ясната формулировка на член 27 от приложение VIII към Правилника. След като в писмената си защита Комисията твърди, че второто основание е недопустимо, в писмената си реплика тя заявява, че се отказва от това възражение за недопустимост по отношение на основната част на това основание, но го поддържа по отношение на частта на посоченото основание, изложена при условията на евентуалност. В това отношение тя посочва по-специално, че възражението за незаконосъобразност на член 27 от приложение VIII към Правилника е недопустимо поради липсата на яснота в жалбата по отношение на тази част на второто основание.
- 160 Що се отнася, на първо място, до грешката при прилагане на правото, за която се твърди, че е допусната от Комисията при тълкуването на член 27 от приложение VIII към Правилника, следва да се отбележи, както посочва Комисията в писмената си защита, че съгласно ясната си формулировка този член урежда изключително правото на наследствена пенсия на

разведени съпрузи на длъжностно лице или бивше длъжностно лице. Без обаче да е необходимо да се тълкува терминът „следващ брак“, съдържащ се в третата алинея на този член, безспорно е, че към момента на смъртта на съпруга си VW е била омъжена за бивше длъжностно лице и не е била разведена, така че по отношение на правото ѝ на наследствена пенсия не се прилага член 27 от приложение VIII към Правилника, а само член 20 от това приложение. Общият съд оглед на отхвърлянето на първото основание, този член не е опорочен от незаконосъобразност и сам по себе си не лишава преживелите съпрузи в положение като на VW от правото на наследствена пенсия, при условие че отговарят на условията, предвидени в член 20.

- 161 На второ място, що се отнася до възражението за незаконосъобразност на член 27 от приложение VIII към Правилника, следва да се припомни, че от член 21 от Статута на Съда на Европейския съюз и от член 76 от Процедурния правилник на Общия съд следва, че в подадената пред първата инстанция искова молба или жалба трябва по-специално да се посочва предметът на спора с достатъчна яснота и точност, за да може ответникът да подготви защитата си, а Съдът на Съюза да упражни контрола си. По-специално исканията в исквата молба или жалбата трябва да бъдат формулирани по недвусмислен начин, за да не се произнесе Съдът на Съюза *ultra petita* или да пропусне да се произнесе по някое от тях (вж. в този смисъл определение от 3 декември 2019 г., WB/Комисия, С-271/19 Р, непубликувано, EU:C:2019:1037, т. 15 и цитираната съдебна практика).
- 162 Макар от формална гледна точка жалбата на VW да съдържа две части в рамките на второто основание, трябва да се отбележи, че обстоятелствата, които трябва да подкрепят втората част на това основание, изложена при условията на евентуалност спрямо първата част, са твърде обобщени, за да позволят на Съда на Съюза да прецени евентуалната ѝ основателност. Както заглавието, така и съдържанието на жалбата са изтъкани от общи съображения, които не дават възможност за прецизното ѝ разглеждане. По-специално в жалбата изобщо не се обяснява по какъв начин член 27 от приложение VIII към Правилника нарушава принципите на равно третиране и на пропорционалност, закрепени съответно в член 20 и в член 52 от Хартата.
- 163 Следователно, що се отнася до втората част на второто основание, жалбата на VW не отговаря на изискванията на член 76, буква г) от Процедурния правилник на Общия съд и поради това е недопустима.
- 164 С оглед на изложеното по-горе следва да се отхвърли второто основание, а следователно и жалбата на VW по дело T-243/18.

По жалбата по дело T-315/19

- 165 В подкрепа на жалбата си пред Общия съд по дело T-315/19 ВТ, подкрепяна от AIACE Internationale, изтъква две основания. Първото основание е незаконосъобразност на условието за минимална продължителност на брака от пет години, предвидено в член 20 от приложение VIII към Правилника, а второто основание е нарушение на член 1г от Правилника.
- 166 Комисията, подкрепяна от Парламента и от Съвета, оспорва тези доводи.

- 167 В самото начало следва да се отбележи, че всички доводи, изтъкнати от ВТ в жалбата ѝ пред Общия съд, се основават по същество на нарушение на принципите на равно третиране и недопускане на дискриминация на основание възраст с оглед на член 20 от приложение VIII към Правилника във връзка с член 18 от това приложение. В този смисъл, въпреки формалното излагане на две основания в жалбата си, ВТ изтъква само едно основание — незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника от гледна точка на тези принципи.
- 168 Освен това следва да се отбележи, че в писмената си реплика, а впоследствие и в хода на съдебното заседание пред Общия съд, ВТ уточнява, че се позовава и на нарушение на задължението за полагане на грижа, закрепено в член 1г, параграф 6 от Правилника. Действително в жалбата се споменава само нарушение на член 1г, поради което би могло да се счита, че ВТ косвено се е позовала на параграф 6 от този член на Правилника. От доводите, изложени от ВТ в жалбата ѝ до Общия съд, обаче не личи намерението ѝ да твърди каквото и да било нарушение на задължението за полагане на грижа, тъй като доводите ѝ се съсредоточават единствено върху нарушението на принципите на равно третиране и недопускане на дискриминация на основание възраст. В това отношение следва да се отбележи, че в писмената си защита Комисията не разбира второто основание като отнасящо се до нарушение на задължението за полагане на грижа.
- 169 Ето защо, съгласно съдебната практика, припомнена в точка 161 от настоящото решение, и като се има предвид, че Комисията твърди в съдебното заседание пред Общия съд, че основанието за задължението за полагане на грижа е недопустимо, следва да се приеме, че второто основание, посочено в точка 165 от настоящото решение, също като първото основание не може да се разбира като обхващащо нарушение на задължението за полагане на грижа по член 1г, параграф 6 от Правилника.
- 170 С оглед на тези предварителни съображения следва да се разгледа единственото основание, изведено от незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника с оглед на принципите на равно третиране и на недопускане на дискриминация на основание възраст.
- 171 В това отношение, от една страна, що се отнася до възражението за незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника, доколкото то се основава на нарушение на принципа на равно третиране, закрепен в член 20 от Хартата и припомнен в член 1г от Правилника, следва да се направи препращане към точки 139—156 от настоящото решение и първата част на единственото основание следва да се отхвърли на същите основания.
- 172 На второ място, що се отнася до възражението за незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника, доколкото то е изведено от нарушение на принципа на недопускане на дискриминация на основание възраст, закрепен в член 21, параграф 1 от Хартата и припомнен в член 1г от Правилника, следва да се припомни, първо, както е посочено в точка 146 от настоящото решение, че положенията по членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника са сходни.
- 173 Второ, следва да се отбележи, че като е предвидил различна минимална продължителност на брака в посочените членове 18 и 20, законодателят на Съюза допуска различно третиране, непряко основано на възраст.

- 174 Всъщност, както е установено в точки 99 и 154 от настоящото решение, положенията, обхванати от разпоредбите на членове 18 и 20 от приложение VIII към Правилника, се различават по отношение на датата на сключване на брака във връзка с това дали длъжностното лице е прекратило служебното си правоотношение, както е предвидено в член 47 от Правилника, и от друга страна, такова прекратяване на служебното правоотношение се извършва главно чрез пенсиониране по смисъла на член 52 от Правилника, както личи от съгласуваните доводи на страните. Като се има обаче предвид фактът, че при най-широкото си прилагане член 52 предвижда, както посочва ВТ в писмената си реплика пред Общия съд, че пенсионирането на длъжностните лица, които получават пенсия за осигурителен стаж по смисъла на член 20 от приложение VIII към Правилника, може да се извърши на възраст между 58 и 70 години, трябва да се отбележи, че бившите длъжностни лица по член 20 обикновено сключват брак на по-късна възраст от бившите длъжностни лица по член 18 от приложение VIII към Правилника.
- 175 От това следва, че член 20 от приложение VIII към Правилника във връзка с член 18 от това приложение, установява разлика в третирането, която непряко се основава на възрастта на длъжностното лице, с уточнението, че обстоятелството, че съгласно член 52 от Правилника длъжностните лица могат да се пенсионираат и да получават пенсия за осигурителен стаж с разлика във възрастта от 12 години в най-крайните случаи, не може да бъде достатъчно, за да се отрече, че тази разлика в третирането действително се основава на възрастта (вж. в този смисъл решение от 2 април 2020 г., *Comune di Gesturi*, С-670/18, ЕУ:С:2020:272, т. 26—28).
- 176 Трето, следва е да се направи препратка към точки 148—154 от настоящото решение и въз основа на същите мотиви да се приеме, без да е необходимо да се разглежда целта за опазване на финансовите интереси на Съюза, изтъкната от Комисия в писмената ѝ реплика пред Общия съд, че установената в член 20 от приложение VIII към Правилника разлика в третирането, непряко основана на възрастта, е в съответствие с принципа на недопускане на дискриминация на основание на възраст, закрепен в член 21, параграф 1 от Хартата и припомнен в член 1г от Правилника.
- 177 Следователно втората част на единственото основание, изведена от незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника, с оглед на принципа на недопускане на дискриминация, основана на възраст, трябва да бъде отхвърлена.
- 178 С оглед на изложените съображения единственото основание, изведено от незаконосъобразност на член 20 от приложение VIII към Правилника, и следователно жалбата на ВТ по дело Т-315/19 трябва да се отхвърлят.

По жалбата по дело Т-442/17 RENV

- 179 В началото следва да се отбележи, че Съдът трябва да се произнесе окончателно по жалбата само в рамките на спора, който все още е висящ пред него (решение от 23 ноември 2021 г., *Съвет/Намас*, С-833/19 Р, ЕУ:С:2021:950, т. 78 и цитираната съдебна практика).
- 180 В подкрепа на жалбата си пред Общия съд по дело Т-442/17 RENV RN изтъква три основания. Тъй като първото и третото основание са отхвърлени от Общия съд в третото обжалвано съдебно решение и RN не е оспорила с насрещна жалба основателността на частите от това решение, отнасящи се до тези две основания, отмяната на последното от Съда не засяга частта, в която Общият съд е отхвърлил тези основания. Всъщност RN е

могла да подаде насрещна жалба, с която да оспори отхвърлянето от Общия съд на първото и третото основание, изложени в първоинстанционното производство, тъй като член 178, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда предвижда, че целта на исканията в насрещната жалба е да се отмени изцяло или частично решението на Общия съд, без да се ограничава обхватът на исканията до решението на Общия съд, както е формулирано в диспозитива на същото, за разлика от член 169, параграф 1 от Правилника, отнасящ се до исканията в жалбата. При липсата на такава насрещна жалба третото обжалвано съдебно решение се ползва със сила на пресъдено нещо по отношение на отхвърлянето на първото и третото основание (вж. по аналогия решение от 23 ноември 2021 г., Съвет/Намас, C-833/19 P, EU:C:2021:950, т. 81 и 82 и цитираната съдебна практика).

- 181 Следователно в рамките на жалбата по дело T-442/17 RENV Съдът трябва да се произнесе само по второто основание, изтъкнато от RN пред Общия съд. В това отношение следва да се отбележи, че Комисията оспорва пред Общия съд допустимостта на това основание. Това възражение за недопустимост обаче трябва да се отхвърли по същите съображения като изтъкнатите от Общия съд в точки 62 и 63 от третото обжалвано съдебно решение, които освен това не са оспорени от Комисията в нейната жалба.
- 182 Като се вземат предвид тези предварителни съображения, следва да се отбележи, че с второто си основание RN твърди, че член 20 от приложение VIII към Правилника във връзка с член 18 от това приложение е незаконосъобразен, тъй като нарушава принципите на равно третиране и на недопускане на дискриминация въз основа на възраст, закрепени съответно в член 20 и член 21, параграф 1 от Хартата и припомнени в член 1г от Правилника, както и принципа на пропорционалност.
- 183 Подкрепяна от Парламента, Комисията оспорва тези доводи.
- 184 В това отношение следва да се направи препратка към точки 171—176 от настоящото решение и въз основа на същите съображения второто основание, а следователно и жалбата на RN по дело T-442/17 RENV трябва да се отхвърлят.

По съдебните разноски

- 185 Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е основателна и Съдът се произнеса окончателно по спора, той се произнеса по съдебните разноски.
- 186 Съгласно член 138, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.
- 187 Тъй като след уважаването на жалбите VW е загубила делото, а Комисията и Съветът са поискали тя да бъде осъдена да заплати съдебните разноски, тя трябва да бъде осъдена да понесе освен направените от нея съдебни разноски и тези, направени от двете институции както в първоинстанционното производство по дело T-243/18, така и в настоящото производство по обжалване по дела C-116/21 P и C-139/21 P.

- 188 Тъй като след уважаването на жалбите ВТ е загубила делото, а Комисията и Съветът са поискали тя да бъде осъдена да заплати съдебните разноски, тя трябва да бъде осъдена да понесе освен направените от нея съдебни разноски и тези, направени от двете институции както в първоинстанционното производство по дело Т-315/19, така и в настоящото производство по обжалване по дела С-117/21 Р и С-138/21 Р.
- 189 Тъй като след уважаването на жалбата RN е загубила делото, а Комисията е поискала тя да бъде осъдена да заплати съдебните разноски, тя трябва да бъде осъдена да понесе освен направените от нея съдебни разноски и тези, направени от Комисията както в първоинстанционното производство по дела F-104/15 и Т-442/17 RENV, така и в настоящото производство по обжалване по дело С-118/21 Р. Тъй като Комисията обаче не е поискала RN да бъде осъдена да заплати съдебните разноски по дело Т-695/16 Р, всяка от страните следва да бъде осъдена да понесе направените от нея съдебни разноски по това дело.
- 190 Член 184, параграф 4 от Процедурния правилник предвижда, че ако не е жалбоподател, встъпилата в първоинстанционното производство страна може да бъде осъдена да заплати съдебните разноски във връзка с производството по обжалване само ако е участвала в писмената или устната фаза на производството пред Съда. Когато такава страна участва в производството, Съдът може да реши тя да понесе направените от нея съдебни разноски.
- 191 В съответствие с тези разпоредби Парламентът и AIACE Internationale, встъпили страни в първоинстанционното производство, които участват в производството пред Съда, понасят направените от тях съдебни разноски по всички дела, по които са встъпили в първоинстанционното производство, и в производството по обжалване, включително, що се отнася до Парламента, по дела F-104/15 и Т-695/16 Р.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

- 1) **Отменя решения на Общия съд на Европейския съюз от 16 декември 2020 г., VW/Комисия (Т-243/18, непубликувано, EU:Т:2020:619), от 16 декември 2020 г., ВТ/Комисия (Т-315/19, непубликувано, EU:Т:2020:622), и от 16 декември 2020 г., RN/Комисия (Т-442/17 RENV, EU:Т:2020:618).**
- 2) **Отхвърля жалбите на VW по дело Т-243/18, на ВТ по дело Т-315/19 и на RN по дело Т-442/17 RENV.**
- 3) **Осъжда VW да понесе, наред с направените от нея съдебни разноски, и тези, направени от Европейската комисия и от Съвета на Европейския съюз както по дело Т-243/18, така и по дела С-116/21 Р и С-139/21 Р.**
- 4) **Осъжда ВТ да понесе, наред с направените от нея съдебни разноски, и тези, направени от Европейската комисия и от Съвета на Европейския съюз както по дело Т-315/19, така и по дела С-117/21 Р и С-138/21 Р.**
- 5) **Осъжда RN да понесе, наред с направените от нея съдебни разноски, и тези, направени от Европейската комисия както по дела F-104/15 и Т-442/17 RENV, така и по дело С-118/21 Р.**

- 6) Осъжда Европейската комисия и RN да понесат направените от тях съдебни разноси по дело T-695/16 Р.**
- 7) Осъжда Европейския парламент и Association internationale des anciens de l'Union européenne (AIACE Internationale) да понесат направените от тях съдебни разноси по всички дела, по които са встъпили съответно в първоинстанционното производство и в производството по обжалване, включително, що се отнася до Парламента, по дела F-104/15 и T-695/16 Р.**

Подписи